

Jednotematyczne badanie świadomości ekologicznej
mieszkańców Polski

GOSPODARKA ODPADAMI

Raport z badania

3

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

5

CHARAKTERYSTYKA PRÓBY

12

SEGREGACJA ODPADÓW

30

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓWKOMUNALNYCH

37

ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA

46

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

50

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

72

PODSUMOWANIE

CEL BADANIA

Poznanie stanu wiedzy i opinii Polaków na temat gospodarowania odpadami

ZAMAWIAJĄCY

Ministerstwo Środowiska

WYKONAWCA

DANAE Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.

TERMIN REALIZACJI

31.10 – 14.11. 2017

TECHNIKA

CAPI – wywiad bezpośredni wspomagany komputerowo

WIELKOŚĆ PRÓBY

N=1009

ZASIĘG

próba ogólnopolska

INFORMACJE METODOLOGICZNE

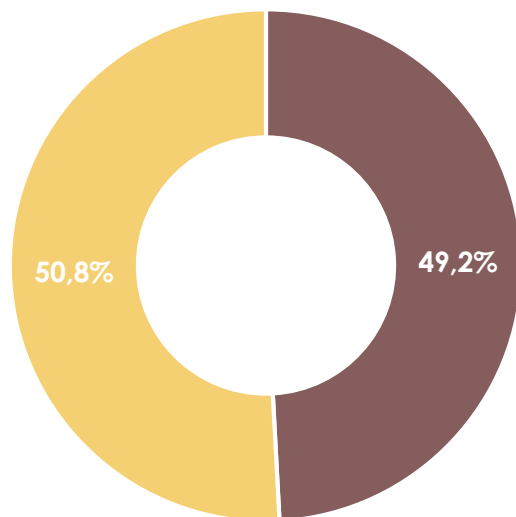

- Analizy zostały przeprowadzone z wykorzystaniem wagi analitycznej. Zebrane dane zostały przeważone w taki sposób, by struktura próby odpowiadała rzeczywistej strukturze Polaków. Dane procentowe prezentują wyniki ważone, liczebności – nieważone. Procedurze ważenia nie zostały poddane pytania z metryczki.
- Podstawą procentowania jest liczba osób odpowiadających na dane pytanie.
- W większości pytań była możliwość zaznaczenia przez respondenta więcej niż jednej odpowiedzi. Wówczas na slajdach dotyczących danego pytania znajduje się odpowiednia adnotacja (*Pytanie wielokrotnego wyboru*). W niektórych pytaniach liczba możliwych do wybrania odpowiedzi była określona, wówczas taka informacja znajduje się w treści pytania.
- Odpowiedzi respondentów analizowano ze względu na ich cechy społeczno-demograficzne oraz pozostałe pytania metryczkowe. Zaprezentowane wyniki w raporcie dotyczące poszczególnych grup respondentów ukazują jak odpowiadali respondenci z danej grupy tzn. jaki % osób spośród tej grupy wskazał daną odpowiedź.

CHARAKTERYSTYKA PRÓBY

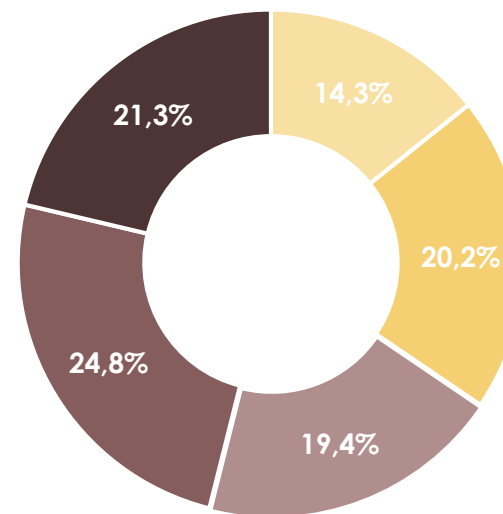
CHARAKTERYSTYKA PRÓBY

PŁEĆ

■ mężczyzna   ■ kobieta

WIEK

■ 15-24 lat   ■ 25-34 lat   ■ 35-44 lat
■ 45-59 lat   ■ 60-75 lat

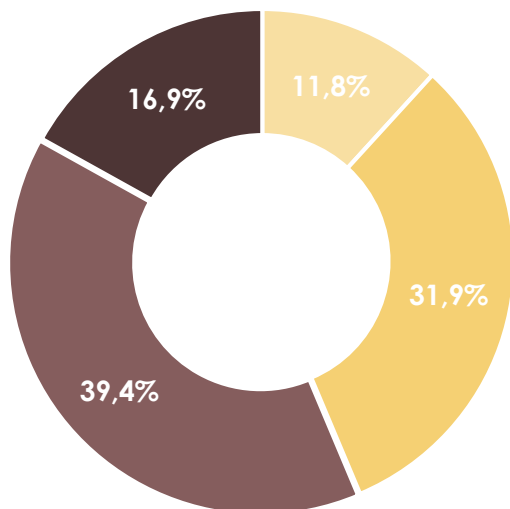
Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

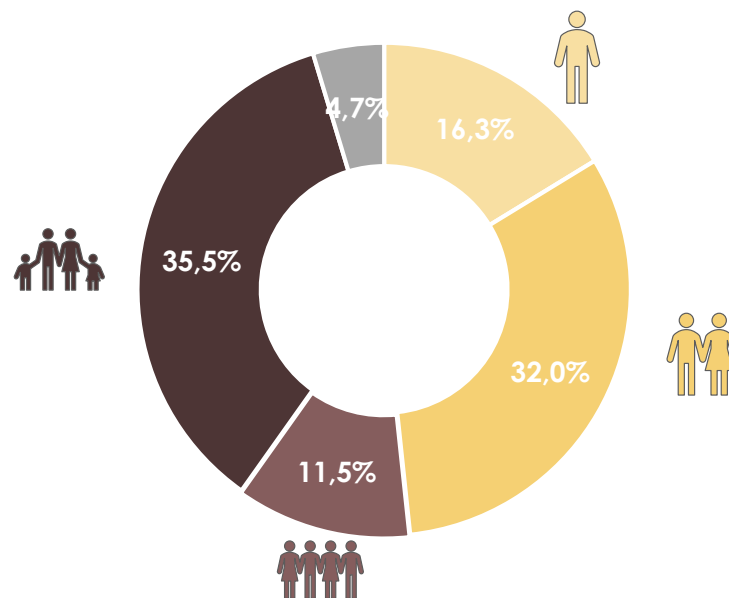
CHARAKTERYSTYKA PRÓBY

WYKSZTAŁCENIE

■ podstawowe ■ zawodowe ■ średnie ■ wyższe

WIELKOŚĆ GOSPODARSTWA DOMOWEGO*

■ jednoosobowe ■ dwuosobowe bez dzieci
■ kilkuosobowe bez dzieci ■ gospodarstwo z dzieckiem/dziećmi
■ odmowa odpowiedzi

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI*

37,7%

wieś

13,9%

miasto do 20 tys.

10,8%

miasto od 20 do 50 tys.

7,9%

miasto od 50 do 100 tys.

8,9%

miasto od 100 do 200 tys.

8,9%

miasto od 200 do 500 tys.

11,9%

miasto pow. 500 tys.

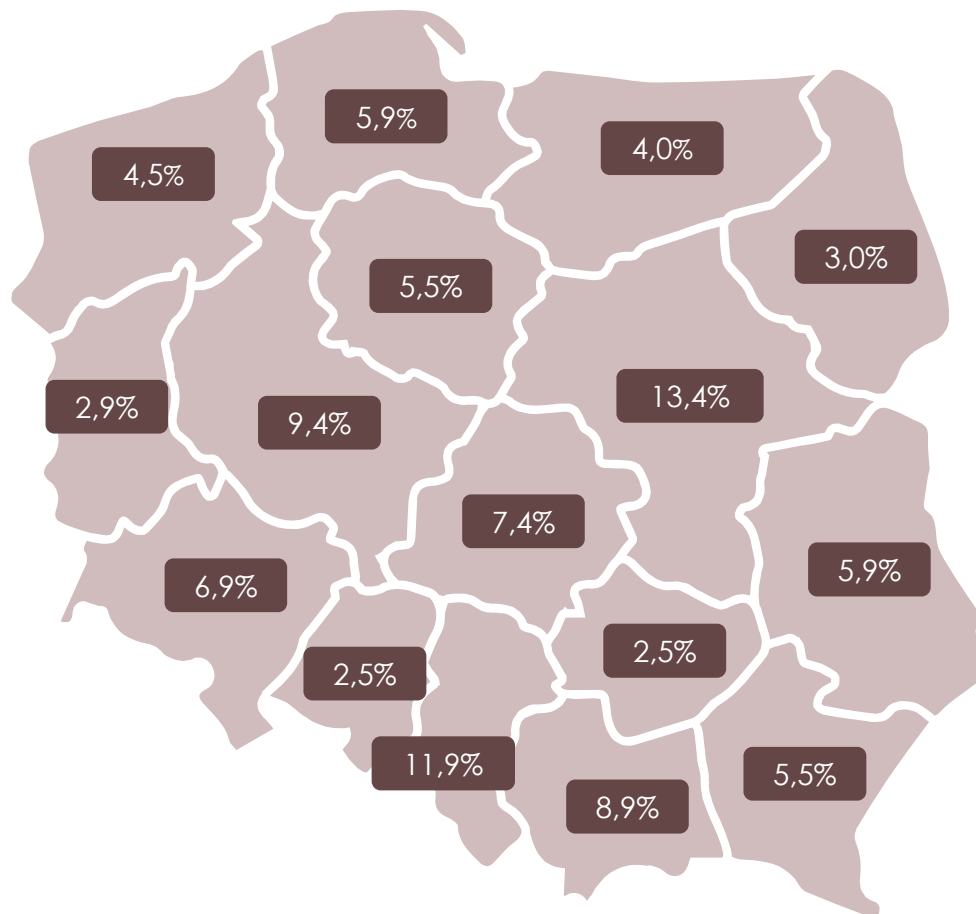
*Przedziały lewostronnie domknięte

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

WOJEWÓDZTWO

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

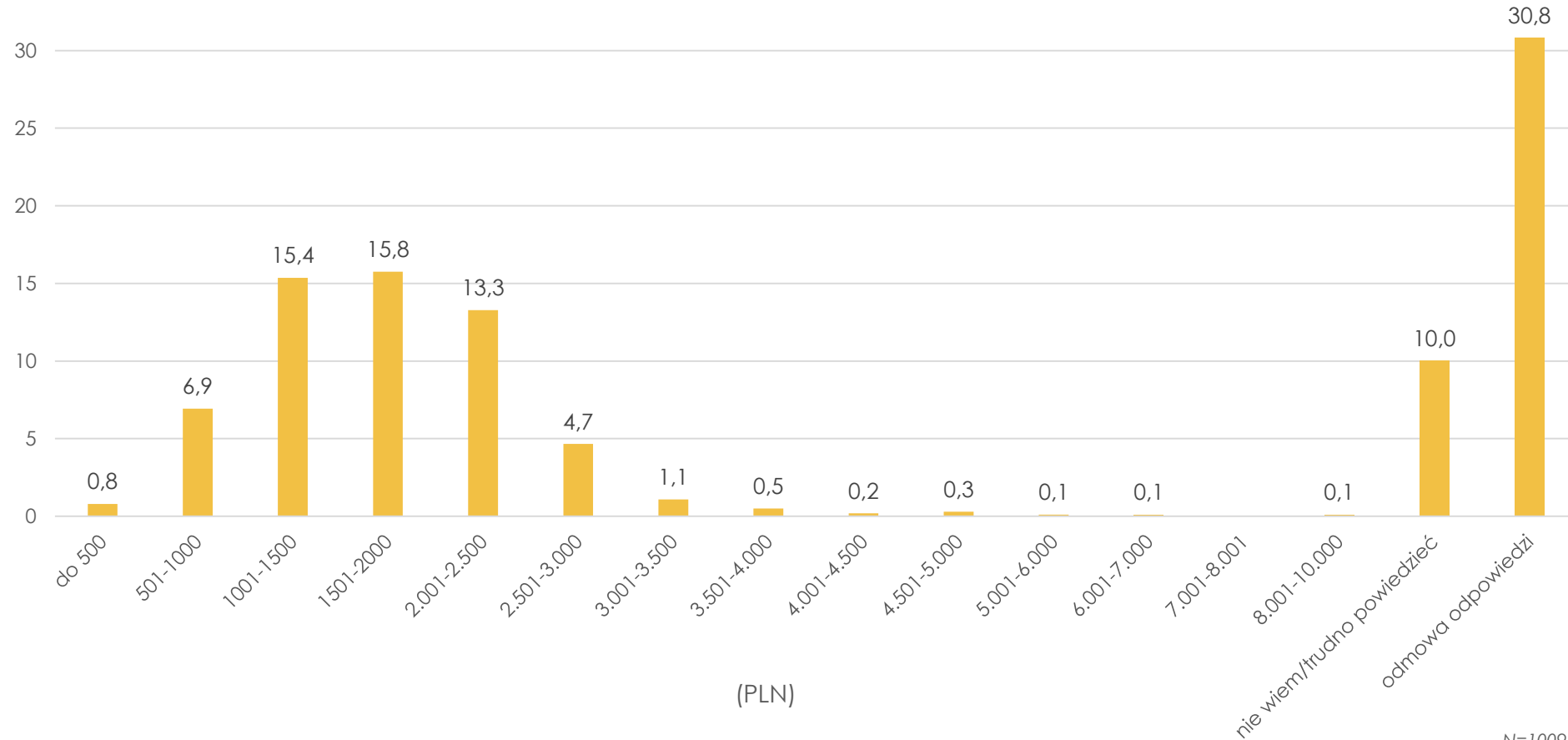
N=1009

DOCHODY NETTO NA JEDNEGO CZŁONKA RODZINY

(%)

(PLN)

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA

- Udział kobiet w próbie wynosił 50,8%, mężczyzn – 49,2%.
- Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 45 – 59 lat (24,8%). Najmniej liczna kategoria to osoby najmłodsze, to jest pomiędzy 15 a 24 rokiem życia (14,3%).

CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNA

- Blisko czterech na dziesięciu respondentów (39,3%) posiadało wykształcenie średnie. Wykształceniem wyższym legitymowało się 16,9% respondentów, zaś 11,8% posiadało wykształcenie podstawowe.
- Największy udział w próbie miały gospodarstwa domowe z dzieckiem/dziećmi (35,5%), blisko jedną trzecią stanowiły dwuosobowe gospodarstwa domowe bez dzieci (32,1%).
- Analiza wysokości miesięcznych dochodów netto, przypadających na jednego członka gospodarstwa domowego respondenta, wskazała, że najczęściej dochody te mieściły się w przedziale między 1001 a 1500 PLN (15,4%) oraz w przedziale 1501 – 2000 PLN (15,8%).

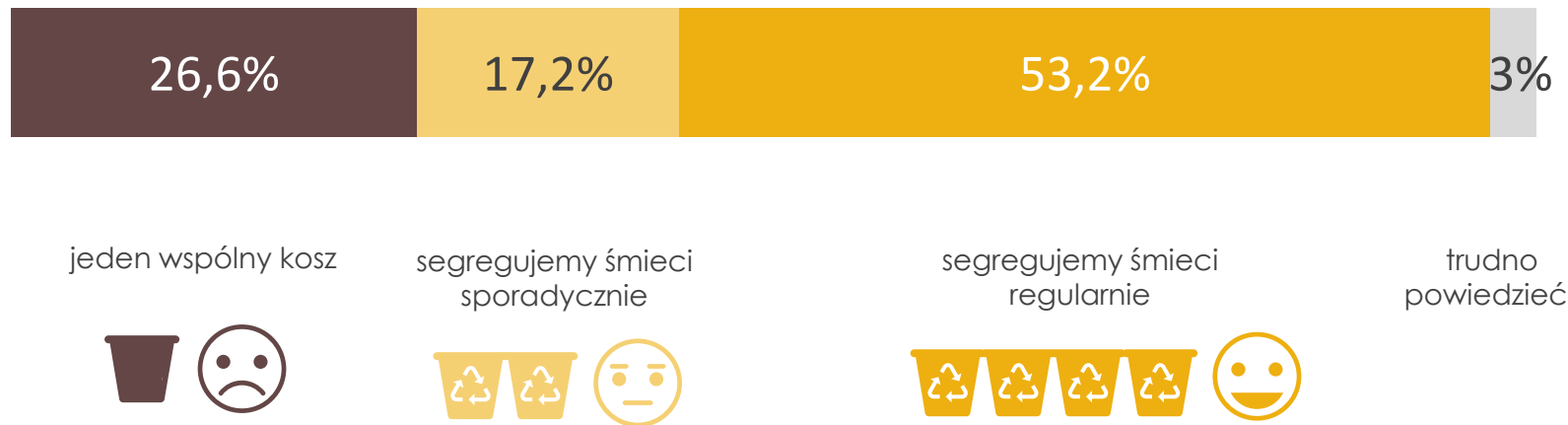
ROZKŁAD TERYTORIALNY

- Blisko cztery na dziesięć wywiadów (37,7%) zostało zrealizowanych na obszarach wiejskich, 62,3% stanowiły obszary miejskie. Tereny miejskie podzielono na sześć klas wielkości miejscowości, przy czym nieco większy udział od pozostałych miały miasta do 20 tys. mieszkańców (13,9%) oraz największe miasta (11,9%).
- Zgodnie ze strukturą populacji, najwięcej respondentów pochodziło z województwa mazowieckiego (13,4%) oraz śląskiego (11,9%).

SEGREGACJA ODPADÓW

SPOSOBY POZBYWANIA SIĘ ODPADÓW

P1. Proszę powiedzieć, w jaki sposób w Pana(i) gospodarstwie domowym pozbywa się śmieci?

Zagregowane odpowiedzi „inny sposób” (0,2%) i trudno powiedzieć*

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

SPOSOBY POZBYWANIA SIĘ ODPADÓW

WYKSZTAŁCENIE		jeden wspólny kosz (w %)	segregujemy śmieci sporadycznie (w %)	segregujemy śmieci regularnie (w %)	trudno powiedzieć (w %)
	podstawowe		38,8	12,1	45,6
zawodowe		27,0	20,3	51,1	1,6
średnie		26,8	17,8	50,8	4,6
wyższe		16,4	13,6	68,5	1,5

WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI		jeden wspólny kosz (w %)	segregujemy śmieci sporadycznie (w %)	segregujemy śmieci regularnie (w %)	trudno powiedzieć (w %)
	wieś		24,1	12,6	59,3
miasto do 20 tys.		11,4	10,9	74,1	3,6
miasto od 20 do 50 tys.		36,4	21,6	41,4	0,6
miasto od 50 do 100 tys.		28,3	29,9	41,8	0,0
miasto od . 100 do 200 tys.		20,6	12,2	61,6	5,6
miasto od 200 do 500 tys.		29,8	19,2	49,8	1,2
miasto pow. 500 tys.		44,5	28,7	24,0	2,8

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

SPOSOBY POZBYWANIA SIĘ ODPADÓW

WIELKOŚĆ GOSPODARSTWA		jeden wspólny kosz (w %)	segregujemy śmieci sporadycznie (w %)	segregujemy śmieci regularnie (w %)	trudno powiedzieć (w %)
	jednoosobowe gospodarstwo domowe	36,8	13,8	45,8	3,6
dwuosobowe gospodarstwo domowe bez dzieci	29,9	20,6	48,1	1,4	
kilkuosobowe gospodarstwo domowe bez dzieci	26,3	14,3	53,0	6,4	
gospodarstwo domowe z dzieckiem/dziećmi	21,3	13,8	61,9	2,9	

WIEK		26,3	19,1	48,2	6,4
	15-24 lat	25,1	21,5	51,2	2,2
25-34 lat	29,2	16,5	51,5	2,8	
35-44 lat	21,5	17,6	58,4	2,5	
45-59 lat	31,9	11,9	53,8	2,4	
60-75 lat					

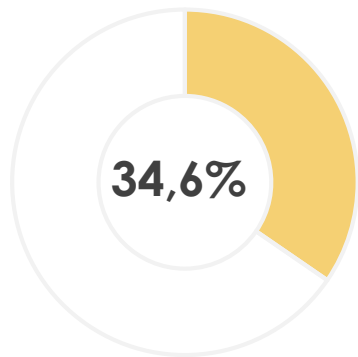
Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

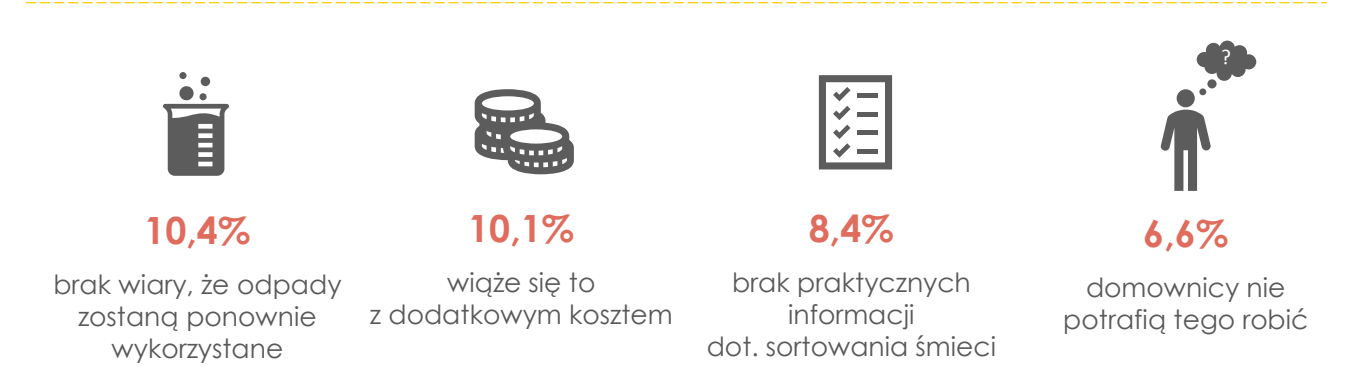
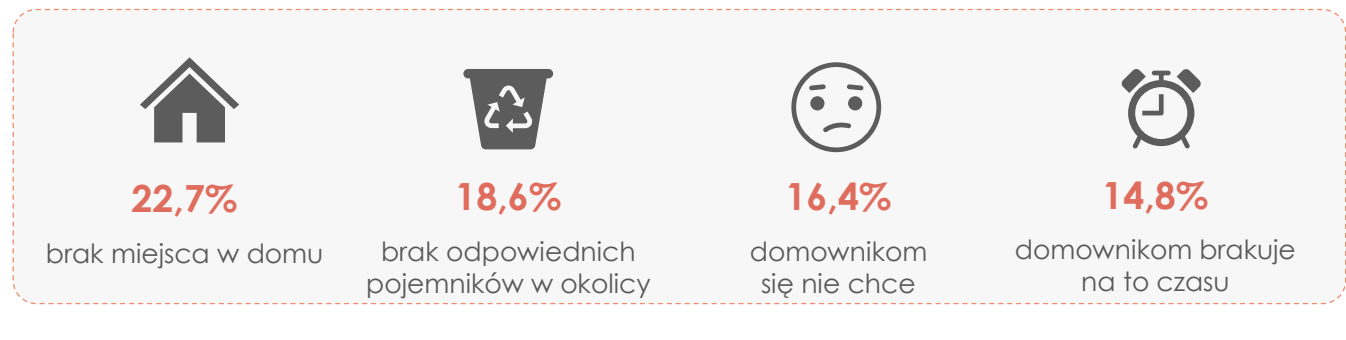
PROBLEMY Z SEGREGACJĄ

P2.* Dlaczego w Pana(i) gospodarstwie domowym nie segreguje się odpadów lub robi się to sporadycznie?

P2.* Co sprawia najwięcej trudności w codziennej segregacji odpadów w Pana/Pani gospodarstwie domowym?

nie mamy problemów z segregacją odpadów

*Na wykresie pominięto odpowiedzi „inne” (0,5%) i „trudno powiedzieć” (5,1%).

*Pytanie wielokrotnego wyboru

Odpowiadający: Nie segregujący odpadów, segregujący regularnie lub sporadycznie

N=980

PROBLEMY Z SEGREGACJĄ

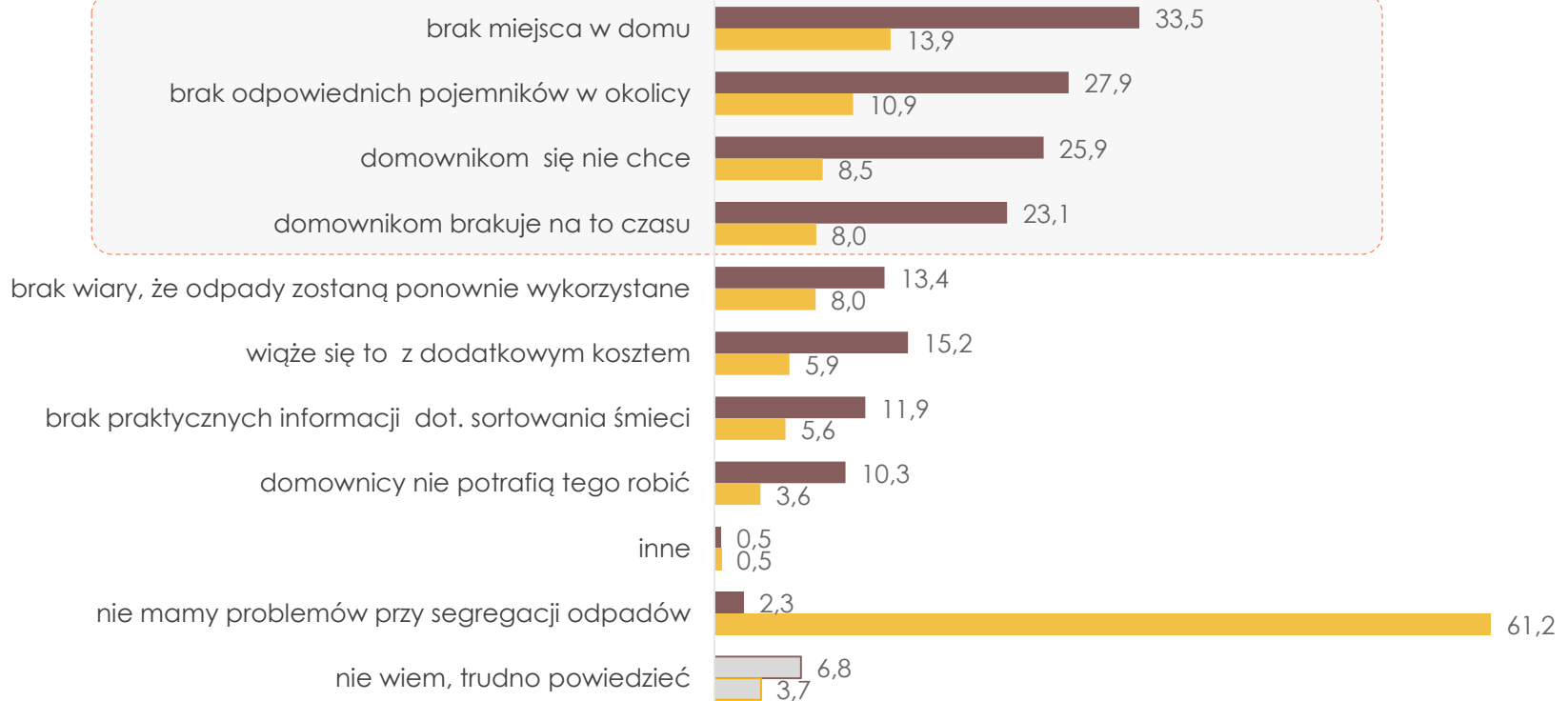
P2.* Dlaczego w Pana(i) gospodarstwie domowym nie segreguje się odpadów lub robi się to sporadycznie?

Odpowiadający: wrzucamy wszystko do jednego kosza/segregujemy śmieci sporadycznie (N=442)

P2.* Co sprawia najwięcej trudności w codziennej segregacji odpadów w Pana/Pani gospodarstwie domowym?

Odpowiadający: segregujemy śmieci regularnie (N=538)

Dane w %

*Pytanie wielokrotnego wyboru

METODY POZBYWANIA SIĘ ODPADÓW W GOSPODARSTWIE

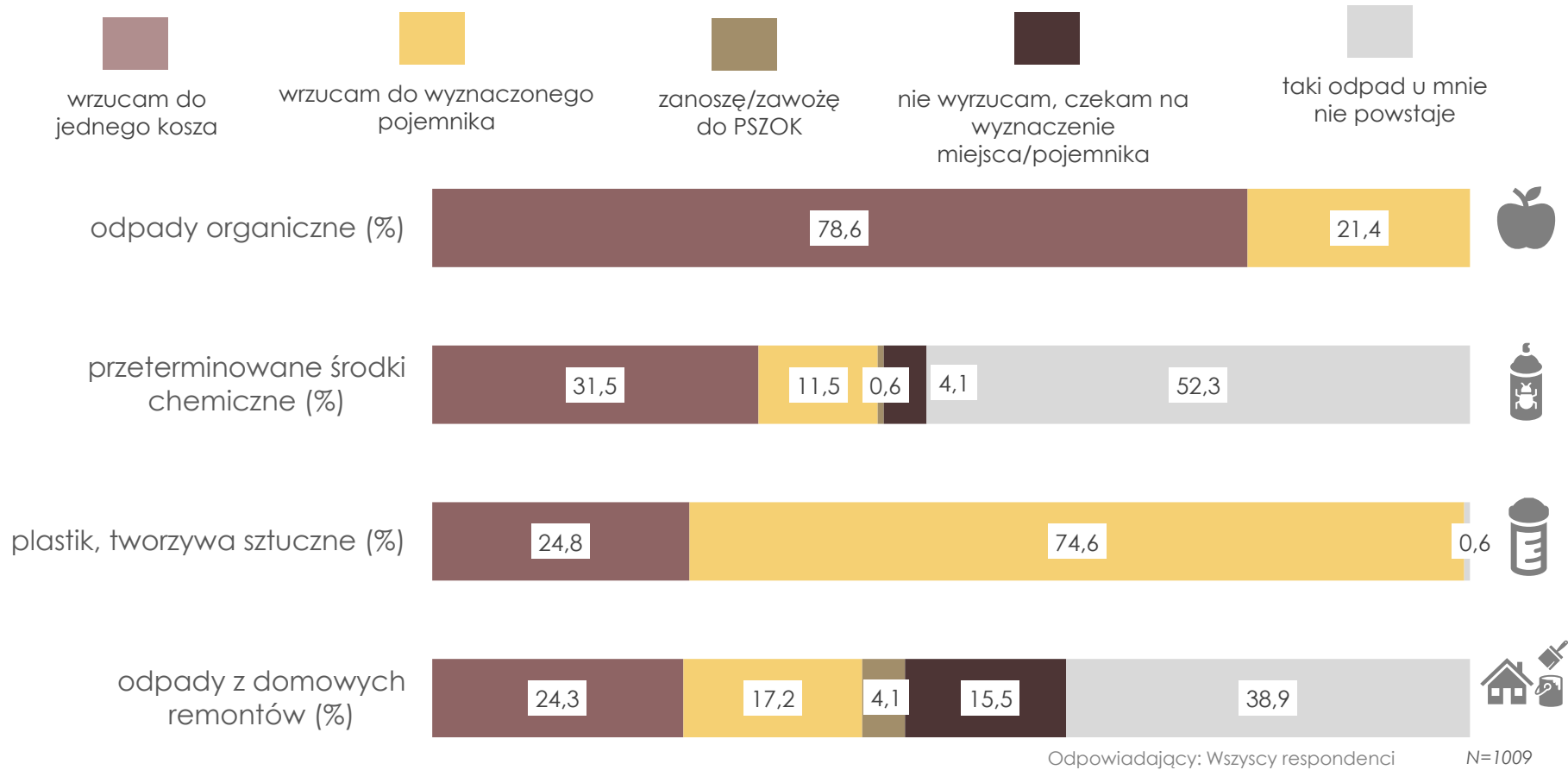
- Zapytani o metody pozbywania się odpadów w gospodarstwie domowym, respondenci najczęściej wskazują na regularną segregację – deklaruje tak ponad połowa pytaných (53,2%). Więcej niż jedna czwarta badanych (26,6%) twierdzi, iż odpady wyrzucane są w gospodarstwie do jednego wspólnego kosza. 17,2% deklaruje sporadyczną segregację odpadów.
- Bardziej szczegółowa analiza danych pokazuje, iż częściej odpady wrzucane są do jednego wspólnego pojemnika u osób z wykształceniem podstawowym (38,8%), w jednoosobowych gospodarstwach domowych (36,8%) oraz w największych miejscowościach (44,5%).
- Z kolei regularna segregacja odpadów częściej ma miejsce u osób z wykształceniem wyższym (68,5%), w najmniejszych miastach, tj. poniżej 20 tys. mieszkańców (74,1%) oraz w gospodarstwach domowych, w których występują dzieci (61,9%).

TRUDNOŚCI ZWIĄZANE Z SEGREGACJĄ ODPADÓW

- 34,6% badanych deklaruje, iż nie ma żadnych problemów przy segregacji odpadów. Zdecydowanie częściej są to osoby, które czynność tę wykonują regularnie (wśród tych osób odsetek wzrasta do 61,2%).
- Za największą niedogodność uważa się brak miejsca na segregację odpadów w domu (22,7%). Wśród istotnych czynników znalazły się również: brak odpowiednich pojemników w okolicy miejsca zamieszkania (18,6%), brak chęci ze strony domowników (16,4%) oraz brak czasu (14,8%). Mniejsze znaczenie przypisuje się brakowi wiary, że odpady zostaną ponownie wykorzystane, kwestiom finansowym, niedostatecznej informacji na temat sortowania odpadów czy brakowi umiejętności (odpowiednio: 10,4%, 10,1%, 8,4% oraz 6,6%).
- Zarówno segregujący odpady regularnie jak i osoby segregujące je sporadycznie lub wcale, wskazują na te same główne problemy sortowania odpadów, to jest brak miejsca (13,9% w pierwszej grupie i 33,5% w drugiej), brak odpowiednich pojemników w okolicy (10,9% i 27,9%) oraz powody wewnętrzne, takie jak brak chęci (8,5% i 25,9%) i czasu (8,0% i 23,1%).

SEGREGACJA ODPADÓW

P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?

SEGREGACJA ODPADÓW

P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?

 wrzucam do jednego kosza

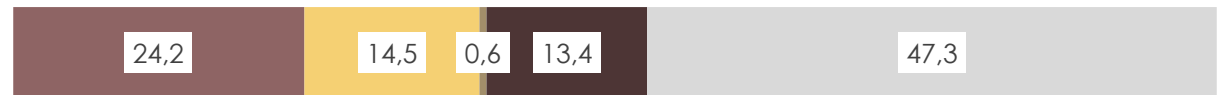
 wrzucam do wyznaczonego pojemnika

 zanoszę/zawożę do PSZOK

 nie wyrzucam, czekam na wyznaczenie miejsca/pojemnika

 taki odpad u mnie nie powstaje

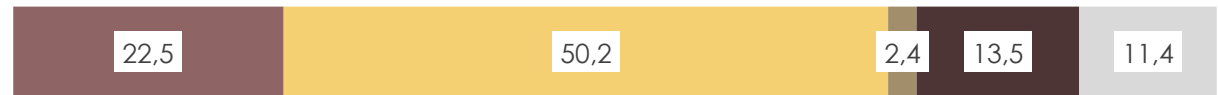
przeterminowane leki; zużyte strzykawki (%)

zużyte oleje samochodowe oraz płyny eksploatacyjne (%)

zużyte baterie i akumulatory (%)

niepotrzebna odzież, tekstylia (%)

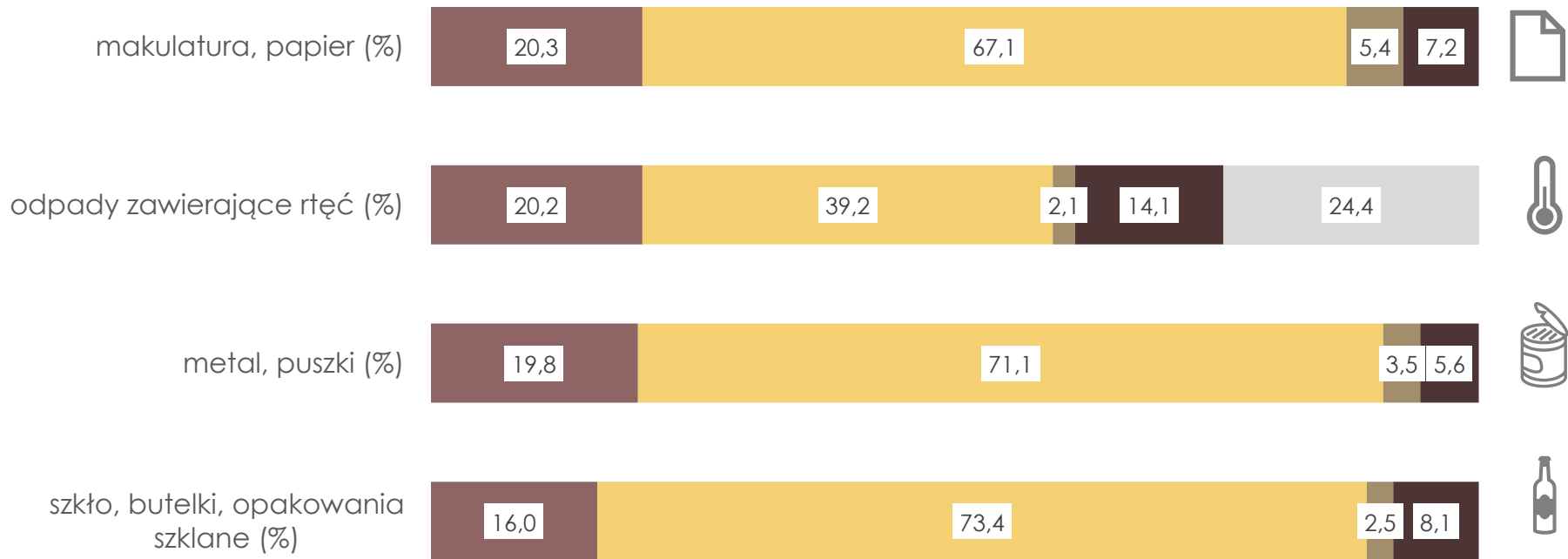

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

SEGREGACJA ODPADÓW

P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

SEGREGACJA ODPADÓW

P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?

wrzucam do
jednego kosza

wrzucam do wyznaczonego
pojemnika

zanoszę/zawożę
do PSZOK

nie wyrzucam, czekam na
wyznaczenie
miejsca/pojemnika

taki odpad u mnie
nie powstaje

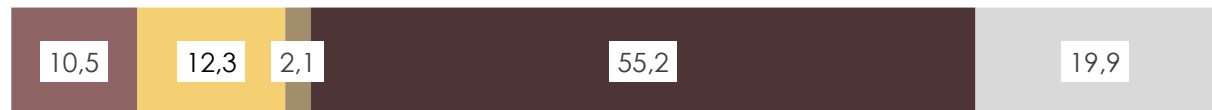
odpady zielone z pielęgnacji
ogrodu, trawnika (%)

zużyte opony samochodowe
(%)

zużyty sprzęt elektryczny i
elektroniczny (%)

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

SEGREGACJA ODPADÓW

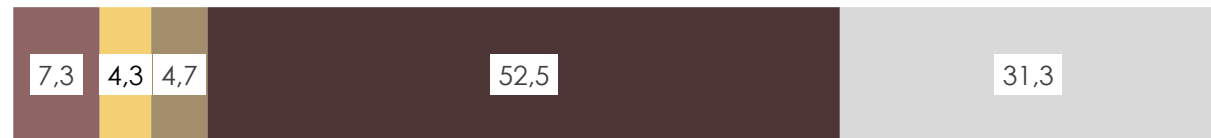
P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?

zużyte akumulatory samochodowe (%)

odpady wielkogabarytowe (%)

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

SEGREGACJA POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW ODPADÓW – MIEJSCE WYRZUCANIA

- Do odpadów, które najczęściej wrzucane są do jednego wspólnego kosza zalicza się odpady organiczne (takie jak fusy od herbaty, obierki od ziemniaków, skórki od banana) oraz przeterminowane środki chemiczne – umieszczenie ich w pojemniku na odpady „zmieszane” deklaruje odpowiednio 78,6% i 31,5%. Niemal jedna czwarta badanych w pojemniku na odpady zmieszane umieszcza również tworzywa sztuczne (plastik), odpady z domowych remontów (takie jak gruz, kawałki glazury i terakoty, papa, drewno, styropian budowlany) oraz przeterminowane leki czy zużyte strzykawki (od 24,9% do 24,2%).
- Do wyznaczonego pojemnika na odpady segregowane, zużyty sprzęt czy baterie (przy domu, w szkołach czy marketach) najczęściej oddawany jest plastik, tworzywa sztuczne (deklaruje tak trzy czwarte badanych – 74,6%). Więcej niż siedmiu na dziesięciu pytanych wyrzuca tam również opakowania szklane (73,4%) oraz metal, puszki (71,1%). 67,1% umieszcza w nich makulaturę, zaś ponad połowa (50,2%) zużyte baterie i akumulatory.
- Zawożenie odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) nie jest powszechną praktyką – jeśli respondenci decydują się na oddanie tam odpadów, najczęściej dotyczy to niepotrzebnej odzieży, tekstyliów (9,8%) oraz zużytych akumulatorów samochodowych (8,7%).
- Z kolei w przypadku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wielkogabarytowych odpadów (takich jak szafa czy stół), ponad połowa badanych czeka na wyznaczenie odpowiedniego miejsca czy pojemnika, do którego będzie można oddać niepotrzebne sprzęty (odpowiednio 55,2% i 52,5%).
- Należy zauważyć również, iż niektóre spośród wymienionych odpadów w wielu gospodarstwach w ogóle nie powstają (na brak odpadów zielonych z pielęgnacji ogrodu wskazuje 63,4%, zużytych akumulatorów samochodowych 57,7%, płynów eksploatacyjnych czy olejów samochodowych 55,3%). W związku z powyższym przeprowadzono dodatkową analizę, w której pominięto odpowiedź, zgodnie z którą dany odpad nie powstaje (uwzględniając jedynie wytwarzane odpady).

SEGREGACJA ODPADÓW

P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?*

	jeden wspólny kosz (w %)	wyznaczone miejsce/pojemnik (w %)	PSZOK (w %)	nie wyrzucam, czekam na wyznaczenie miejsca/pojem nika(w %)	N
odpady organiczne	62,1	30,4	3,3	4,3	963
przeterminowane środki chemiczne	40,6	35,6	10,1	13,6	634
makulatura, papier	32,9	56,9	5,4	4,7	969
przeterminowane leki; zużyte strzykawki	32,5	40,7	10,7	16,0	663
plastik, tworzywa sztuczne	32,4	61,8	3,5	2,3	974
odpady zielone z pielęgnacji ogrodu, trawnika	32,4	41,9	6,3	19,4	623
metal, puszki	31,5	57,6	6,7	4,2	979
szkło, butelki, opakowania szklane	29,6	62,2	3,7	4,5	991
zużyte oleje samochodowe oraz płyny eksploatacyjne	26,5	33,7	12,1	27,7	468
odpady zawierające rtęć	26,4	46,5	10,1	17,0	716
zużyte baterie i akumulatory	22,6	51,9	9,8	15,6	893
odpady z domowych remontów	21,7	28,9	14,8	34,6	676
niepotrzebna odzież, tekstylia	21,2	43,0	10,3	25,5	910
zużyte akumulatory samochodowe	20,3	33,2	17,8	28,7	501
zużyte opony samochodowe	19,8	26,6	18,1	35,6	514
zużyty sprzęt RTV i AGD	15,9	30,3	14,6	39,1	802
odpady wielkogabarytowe	14,6	23,1	10,9	51,4	775

*Z pominięciem w analizie odpowiedzi, iż taki odpad nie powstaje

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

SEGREGACJA ODPADÓW W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH

WIEK

Najmłodsza (15-25 lat) i najstarsza (60-75 lat) grupa wiekowa to respondenci, którzy w najmniejszym stopniu przywiązują wagę do segregacji odpadów i najczęściej spośród wszystkich kategorii wiekowych wyrzucają ją do pojemnika na odpady zmieszane. Znajduje to odzwierciedlenie niemal we wszystkich rodzajach odpadów, przy czym za pewne wyjątki można uznać:

- odpady wielkogabarytowe, RTV i AGD (osoby 60+ częściej niż pozostali wyrzucają je do wyznaczonego pojemnika);
- odpady zawierające rtęć, baterie i akumulatory – przez najmłodszych częściej oddawane są do wyznaczonych miejsc/pojemników lub nie wyrzucane w oczekiwaniu na wyznaczenie takiego miejsca;
- odpady zielone i odpady z domowych remontów – osoby w wieku 15-24 lata częściej niż pozostałe grupy wiekowe czekają na wyznaczenie odpowiedniego miejsca na tego typu odpady.

Niemal we wszystkich rodzajach odpadów obserwowana jest tendencja, zgodnie z którą osoby z wykształceniem podstawowym częściej niż pozostali wyrzucają odpady jedynie do pojemnika na odpady zmieszane, zaś odsetek ten najniższy jest wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym. Należy zauważyć jednak, że to wśród osób z wykształceniem podstawowym najczęściej wskazuje się na oczekiwanie na wyznaczenie odpowiedniego miejsca/pojemnika, gdzie będzie można oddać odpady.

Odwrotnie jest natomiast wśród wyrzucających bądź zanoszących do wyznaczonego miejsca/pojemnika – tu przeważają osoby z wykształceniem wyższym.

Największe różnice w kwestii wyrzucania odpadów do pojemnika na odpady zmieszane obserwowane są w przypadku takich odpadów jak: przeterminowane środki chemiczne (blisko 40 p.p. różnicy pomiędzy wykształceniem podstawowym a wyższym) oraz przeterminowane leki, zużyte strzykawki (32 p.p.).

WYKSZTAŁCENIE

SEGREGACJA ODPADÓW W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH

WIELKOŚĆ GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Analiza ze względu na wielkość gospodarstwa domowego pozwala zauważyć, iż najrzadziej odpady segregują badani w jednoosobowych gospodarstwach domowych – tu we wszystkich kategoriach za wyjątkiem przeterminowanych środków chemicznych odnotowuje się największy odsetek osób deklarujących wyrzucanie odpadów do pojemnika na odpady zmieszane. Jednocześnie to w tej kategorii respondentów najrzadziej odpady odnoszone są do PSZOK czy nie wyrzucane w oczekiwaniu na wyznaczenie specjalnego miejsca.

Za najbardziej pro-ekologiczne uznać należy gospodarstwa domowe, w których występują dzieci – zdecydowanie częściej w tych rodzinach segreguje się odpady. Na kolejnym miejscu znajdują się dwuosobowe gospodarstwa domowe bez dzieci.

Praktyka wyrzucania odpadów do jednego wspólnego pojemnika na odpady zmieszane jest najbardziej powszechna w dużych miejscowościach (powyżej 500 tys. mieszkańców). Do pojemnika na odpady zmieszane ponad 75% osób z tej grupy wyrzuca odpady biodegradowalne (średnia dla ogółu badanych to 62%), ponad 60% przeterminowane środki chemiczne (średnia: 41%), a więcej niż połowa makulaturę, szkło, tworzywo sztuczne, metal i puszki, oleje samochodowe i odpady zielone (podczas, gdy średnia dla Polaków nie przekracza w tych kategoriach 33%).

WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI

PŁEĆ

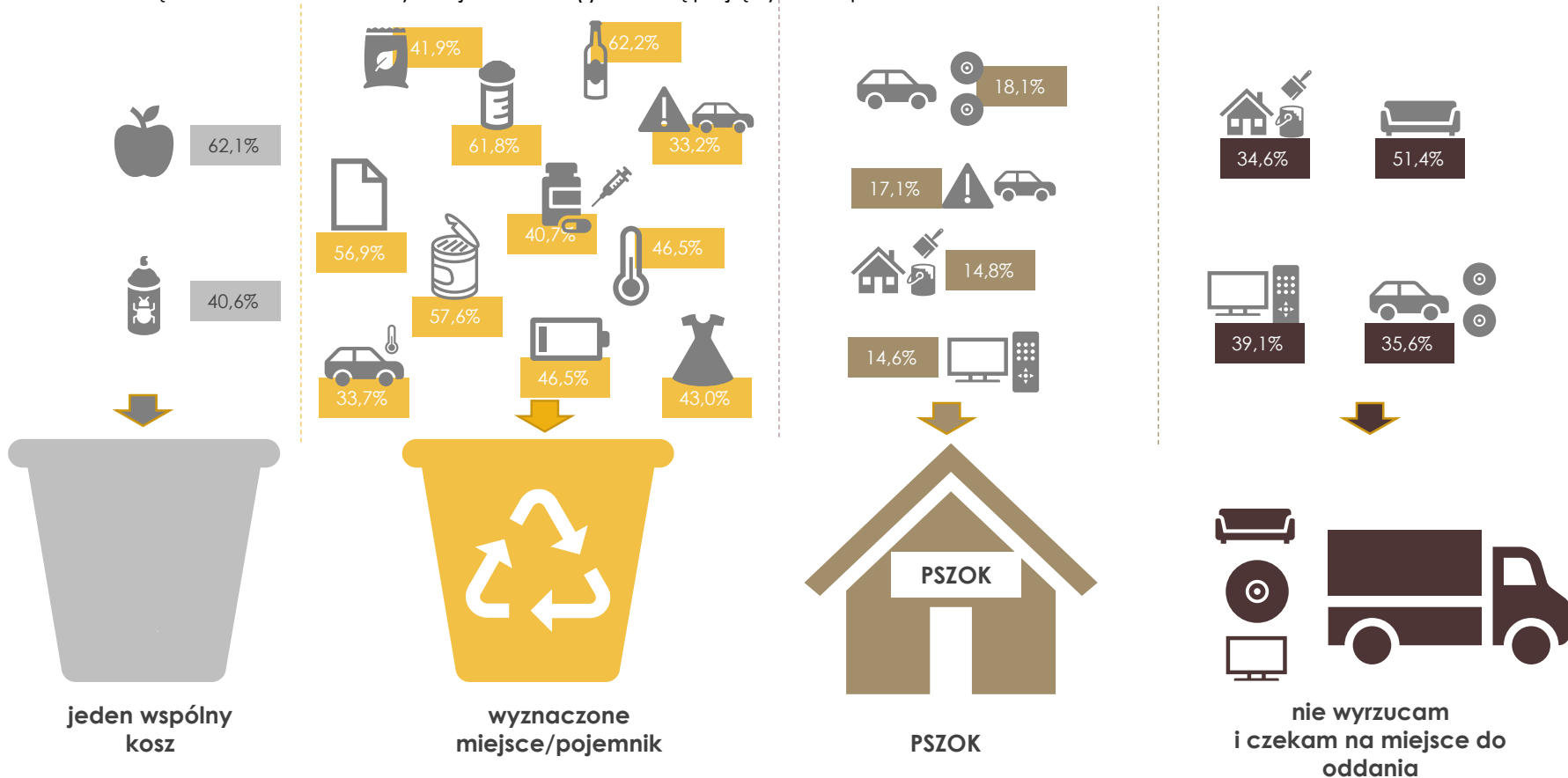

Płeć nie jest natomiast zmienną różnicującą podejście respondentów do segregacji odpadów.

SEGREGACJA ODPADÓW

P3. Proszę wskazać, co zazwyczaj robi Pan(i) z następującymi odpadami?*

*Z pominięciem w analizie odpowiedzi, iż taki odpad nie powstaje

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

SEGREGACJA POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW ODPADÓW – RODZAJ ODPADU

W jaki sposób segregowane są przez badanych rzeczywiście powstające odpady?

DO POJEMNIKA NA ODPADY ZMIESZANE WYRZUCANE SĄ NAJCZĘŚCIEJ:

- odpady organiczne (np. fusy od herbaty, obierki, skórki) – 62,1%
- przeterminowane środki chemiczne – 40,6%

DO WYZNACZONEGO MIEJSCA, POJEMNIKA ODDAWANE SĄ NAJCZĘŚCIEJ:

- papier, makulatura – 56,9%
- przeterminowane leki; zużyte strzykawki – 40,7%
- plastik, tworzywa sztuczne – 61,8%
- odpady zielone z pielęgnacji ogrodu, trawnika – 41,9%
- metal, puszki – 57,6%
- szkło, butelki, opakowania szklane – 62,2%
- zużyte oleje samochodowe oraz płyny eksploatacyjne – 33,7%
- odpady zawierające rtęć (np. żarówka energooszczędna, termometr) – 46,5%
- zużyte baterie i akumulatory – 51,9%
- niepotrzebna odzież, tekstylia – 43,0%
- zużyte akumulatory samochodowe – 33,2%

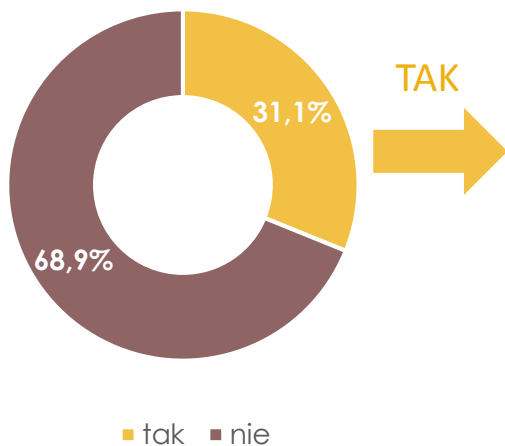
W OCZEKIWANIU NA WYZNACZENIE SPECJALNEGO MIEJSCA, NIE WYRZUCANE SĄ:

- odpady z domowych remontów (gruz, kawałki glazury i terakoty, drewno, papa, styropian budowlany) – 34,6%
- zużyte opony samochodowe – 35,6%
- zużyty sprzęt RTV i AGD – 39,1%
- odpady wielkogabarytowe – 51,4%

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

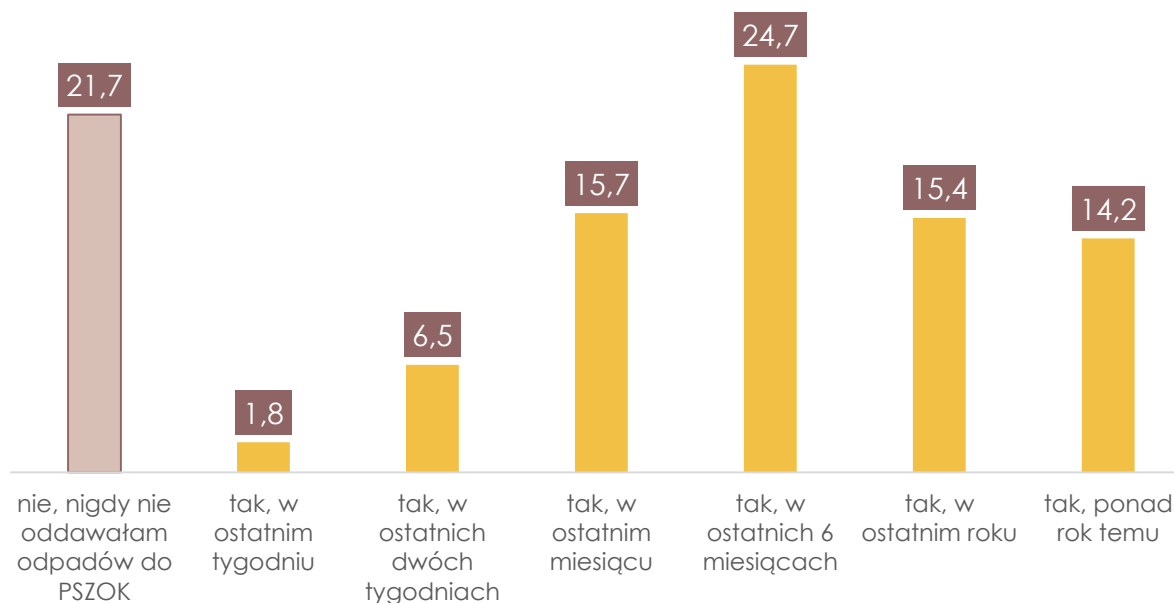
PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

P5. Czy wie Pan(i), gdzie w okolicy Pan(i) zamieszkania znajduje się PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych?

P6. Czy oddał/a Pan(i) odpady z gospodarstwa domowego do PSZOK - Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych?

OSOBY WIEDZĄCE O PSZOK W OKOLICY

Dane w %

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

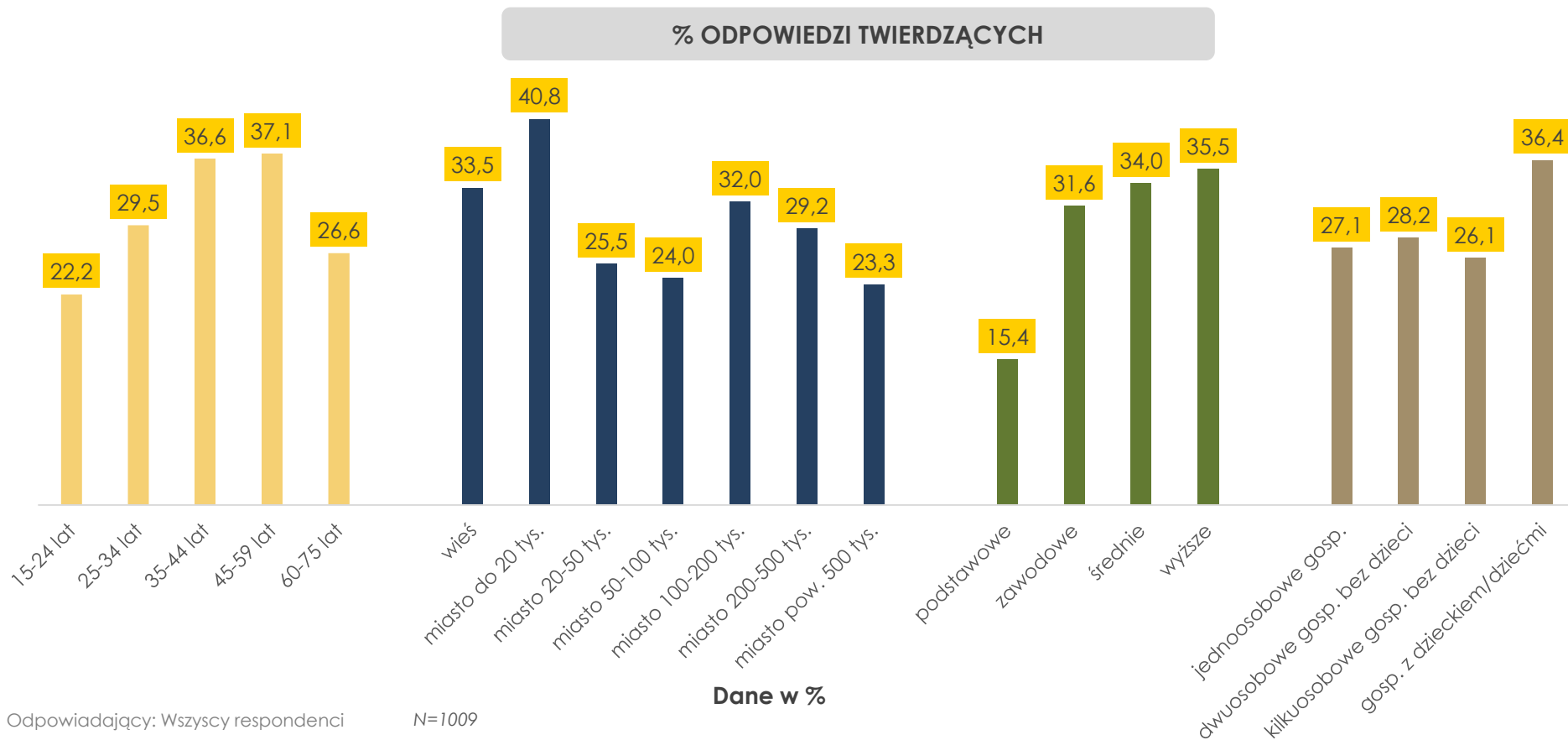
N=1009

Odpowiadający: Respondenci, którzy wiedzą, gdzie znajduje się PSZOK (P5=„tak”)

N=319

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓWKOMUNALNYCH

P5. Czy wie Pan(i), gdzie w okolicy Pan(i) zamieszkania znajduje się PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych?

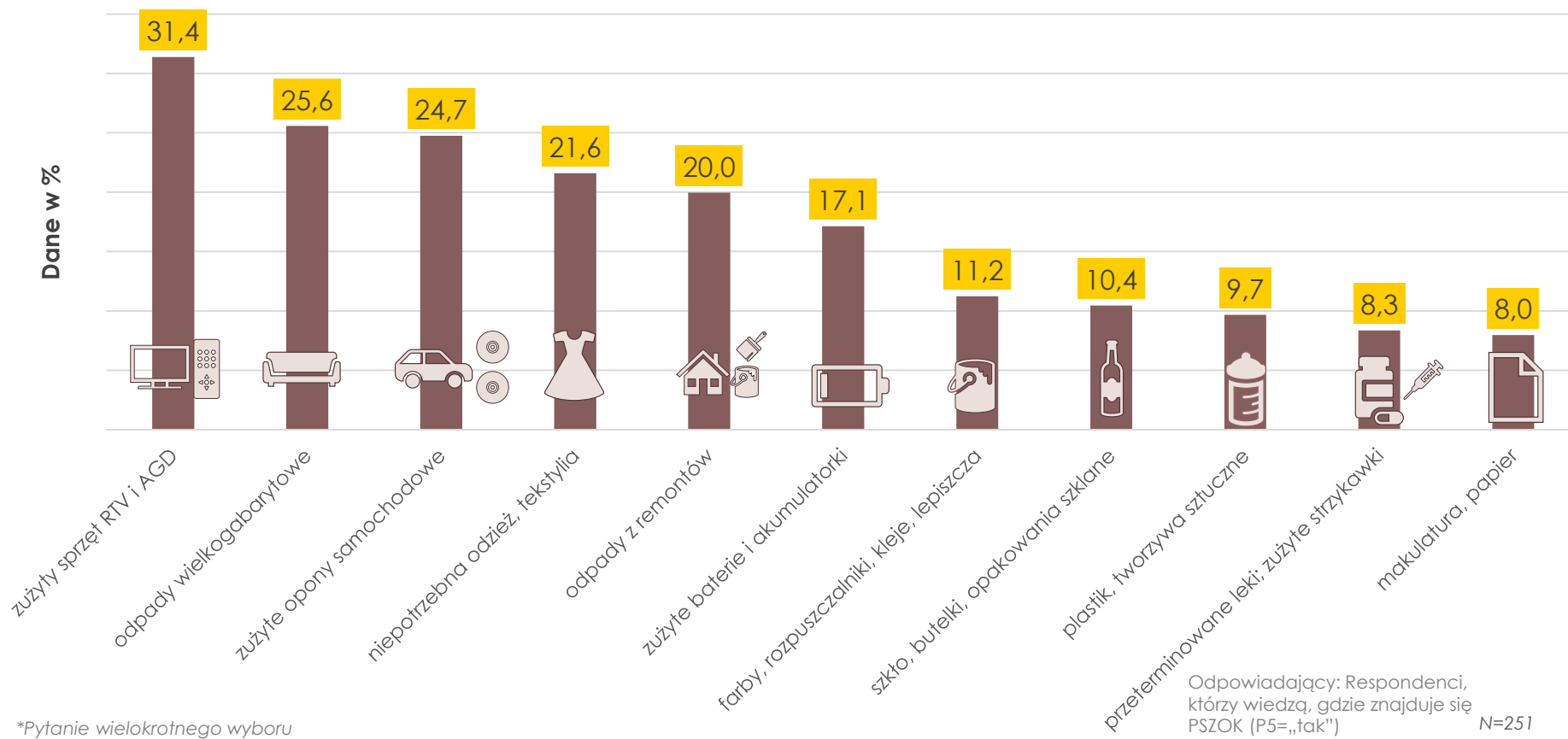

RODZAJE ODPADÓW ODDAWANYCH DO PSZOK

P7. Jakie odpady oddał(a) Pan(i) do PSZOK?

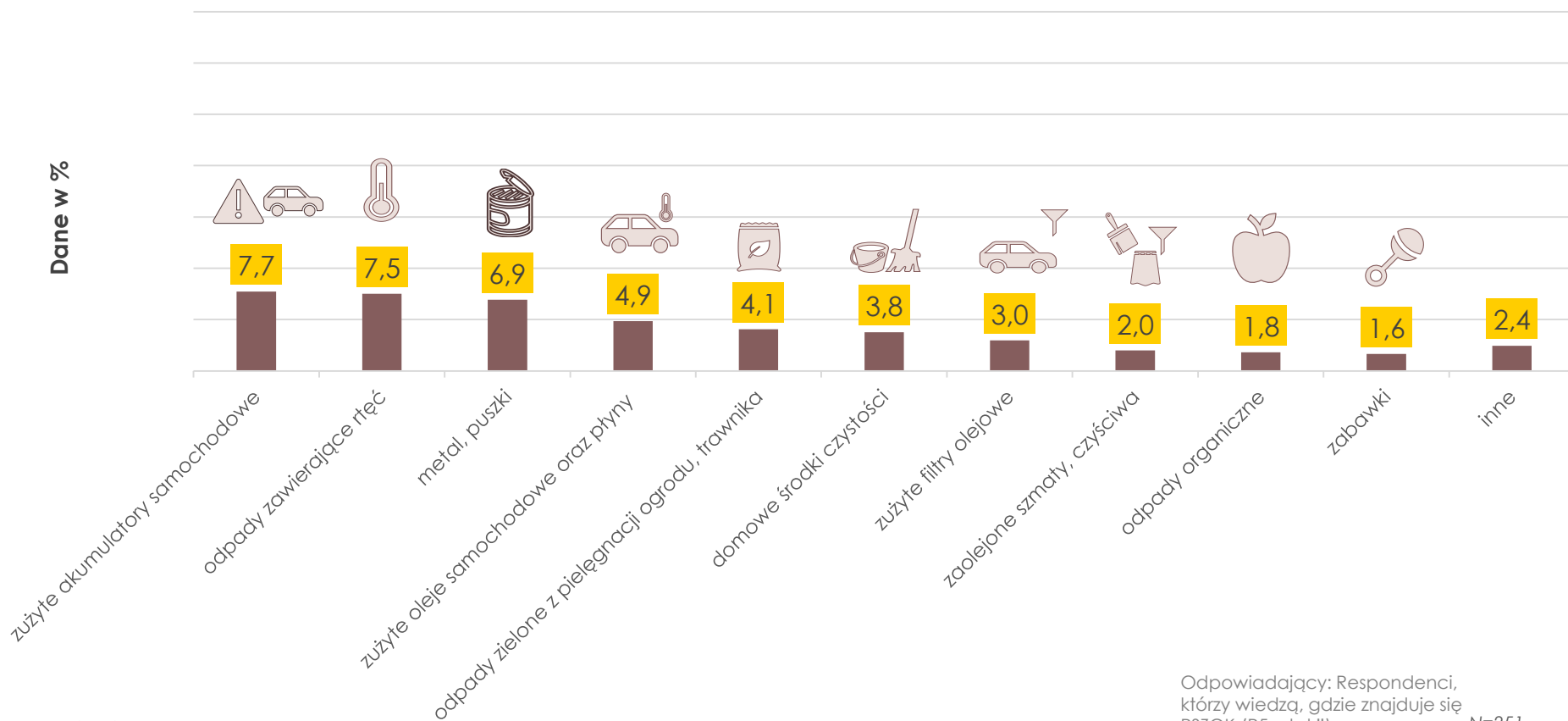
OSOBY WIEDZĄCE O PSZOK W OKOLICY

RODZAJE ODPADÓW ODDAWANYCH DO PSZOK

P7. Jakie odpady oddał(a) Pan(i) do PSZOK?

OSOBY WIEDZĄCE O PSZOK W OKOLICY

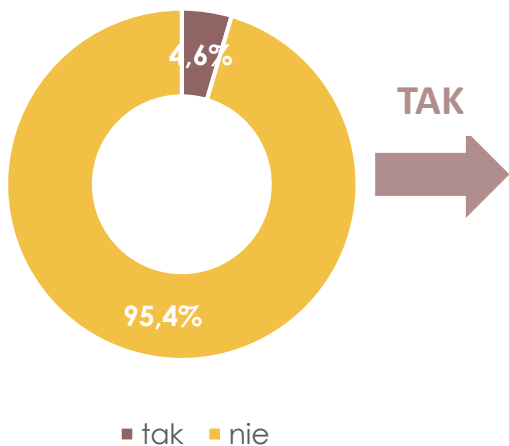
*Pytanie wielokrotnego wyboru

Odpowiadający: Respondenci, którzy wiedzą, gdzie znajduje się PSZOK (P5=„tak”) N=251

PRZYCZYNY PROBLEMÓW ODDAWANIA OPADÓW

P8. Czy miał(a) Pan(i) kiedykolwiek trudności z oddaniem odpadów do PSZOK?

OSOBY WIEDZĄCE O PSZOK W OKOLICY

Odpowiadający: Oddający odpady do PSZOK N=251

P8a. Z oddaniem jakich odpadów miał(a) Pan(i) problem?

*Pytanie wielokrotnego wyboru

Odpowiadający: Mający problem z oddaniem odpadów do PSZOK

N=12

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW

PSZOK W OKOLICY MIEJSCA ZAMIESZKANIA

- Wiedza respondentów na temat miejsca występowania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) nie jest powszechna – niespełna jedna trzecia pytanym zadeklarowała, że wie, gdzie w najbliższej okolicy znajduje się PSZOK (31,1%). Częściej były to osoby w miastach do 20 tys. mieszkańców (40,8%), rzadziej – najmłodszy respondenci (22,2% w kategorii wiekowej 15-24 lata) oraz osoby z wykształceniem podstawowym (15,4%).
- Jednocześnie 21,7% spośród wiedzących o PSZOK nigdy nie oddawała tam odpadów. Ponad rok temu oddało do PSZOK odpady 14,2% pytanym, 15,4% w ostatnim roku, a jedna czwarta (24,7%) w ciągu ostatniego pół roku. W ostatnim tygodniu z PSZOK skorzystało 1,8% respondentów. Najczęściej oddawały do PSZOK odpady osoby w wieku 45-59 lat (28,0% wskazało odpowiedź „nigdy”) oraz z kilkuosobowych gospodarstw domowych bez dzieci (38,9%).

RODZAJE ODPADÓW ODDAWANYCH DO PSZOK

- Jakiego rodzaju odpady oddawane są do PSZOK? Najczęściej oddawano zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (31,4%), odpady wielkogabarytowe (25,6%) oraz zużyte opony samochodowe (24,7%).

W dalszej kolejności były to niepotrzebna odzież, tekstylia (21,6%), odpady z domowych remontów (20,0%) oraz zużyte baterie i akumulatory (17,1%).

Najczęściej do PSZOK oddawano zabawki (1,6%), odpady organiczne (1,8%) oraz zaolezione szmaty i ściółki (2,0%).

TRUDNOŚCI Z ODDANIEM ODPADÓW DO PSZOK

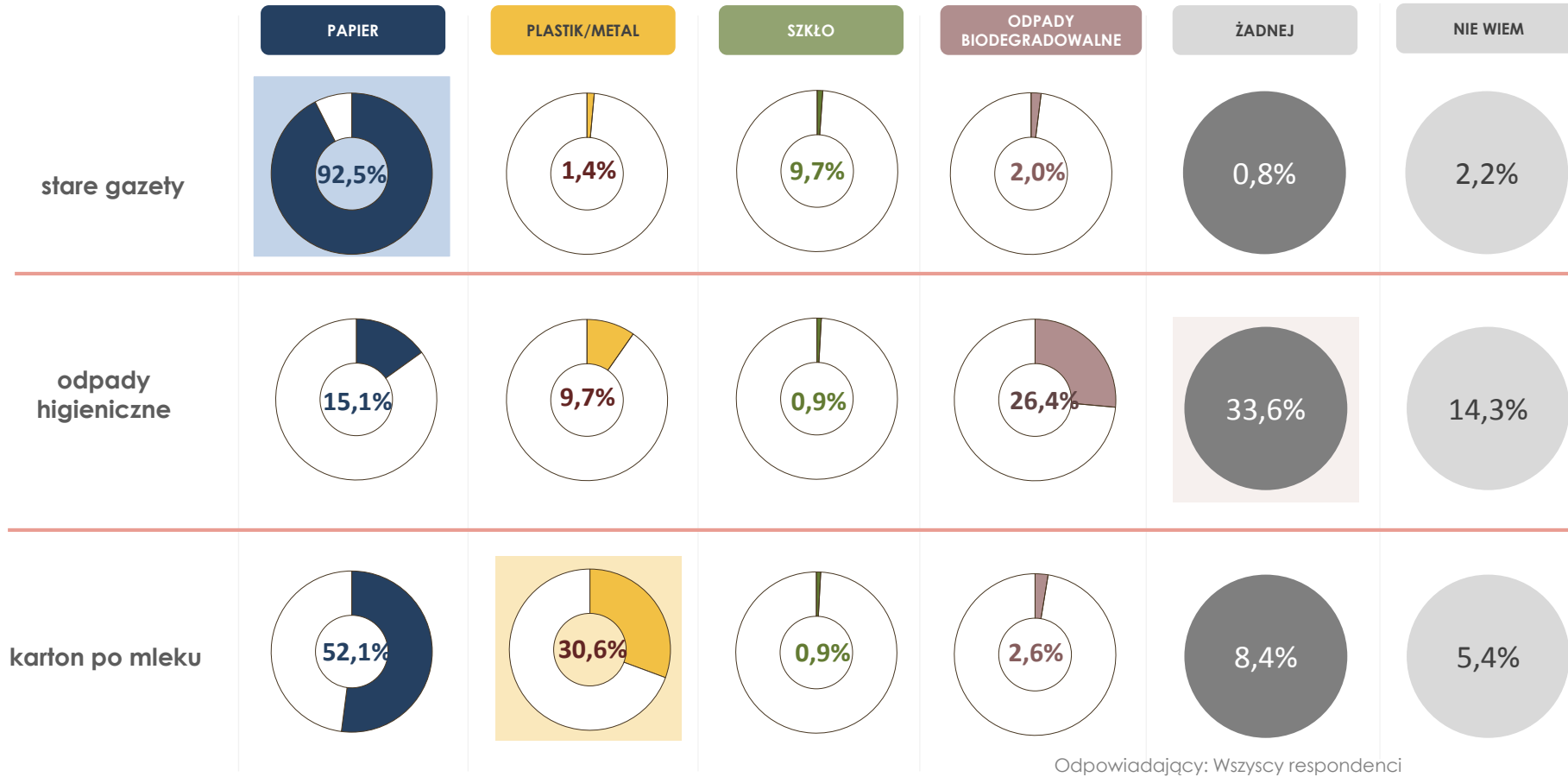
- Zaledwie 4,6% oddających kiedykolwiek odpady do PSZOK napotkała problem z przyjęciem któregoś z odpadów.
- Wśród tej nielicznej grupy badanych, trzykrotnie wskazano na trudność z oddaniem do PSZOK odpadów wielkogabarytowych, dwukrotnie na odpady z plastiku/tworzyw sztucznych oraz odpady z domowych remontów.

Po jednym wskazaniu odnotowały takie odpady jak odpady zielone z pielęgnacji ogrodów i trawników, makulatura, niepotrzebne tekstylia, przeterminowane środki czystości i opakowania po nich, zużyte filtry olejowe, metal/puszki, odpady zawierające rtęć (np. termometry rtęciowe czy energooszczędne żarówki), opakowania szklane oraz zużyty sprzęt RTV i AGD,

ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA

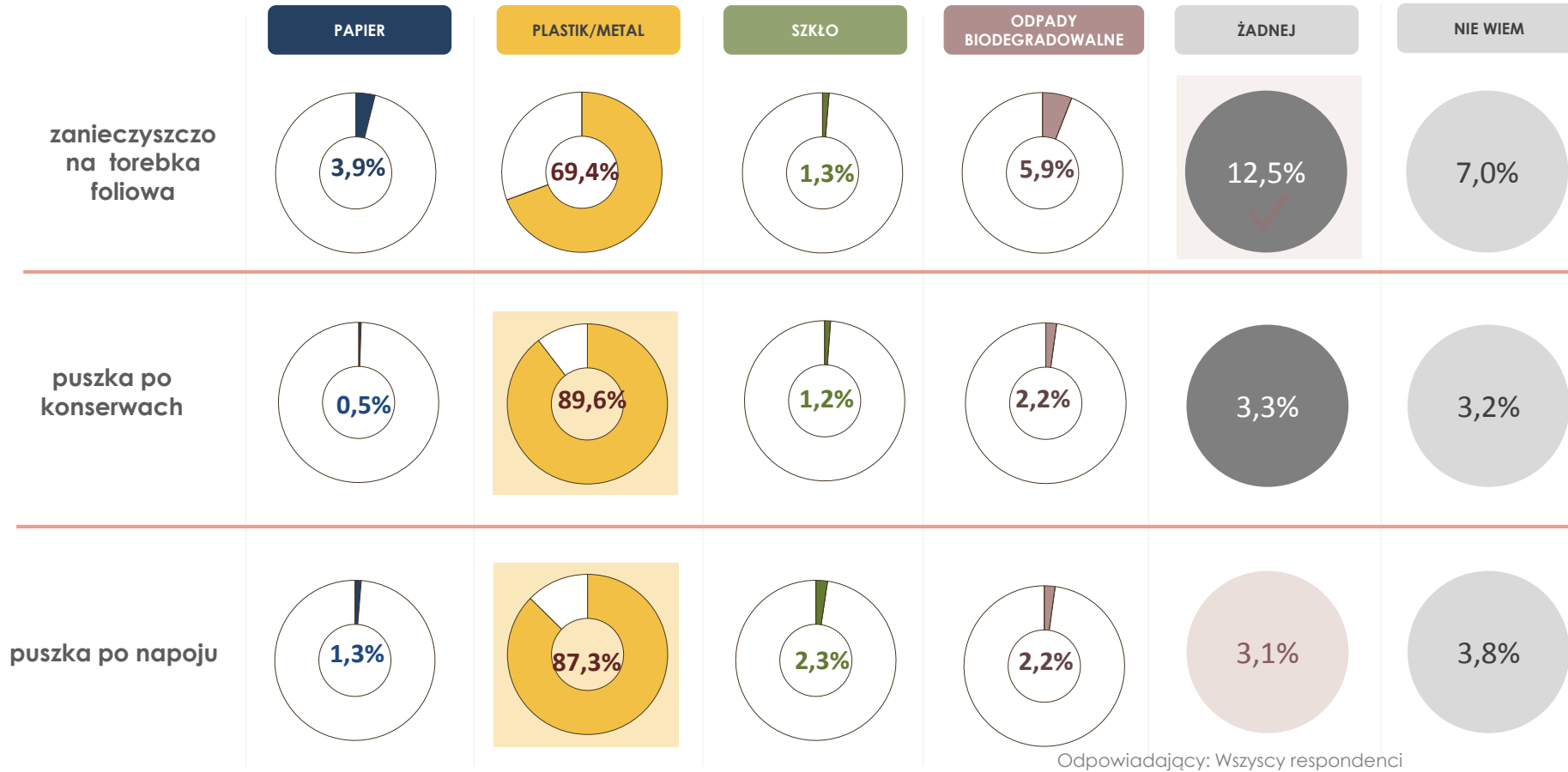
KATEGORIE PRZY SEGREGACJI ODPADÓW

P9. Do której kategorii przy segregacji śmieci zaliczyłby Pan(i) następujące odpady?

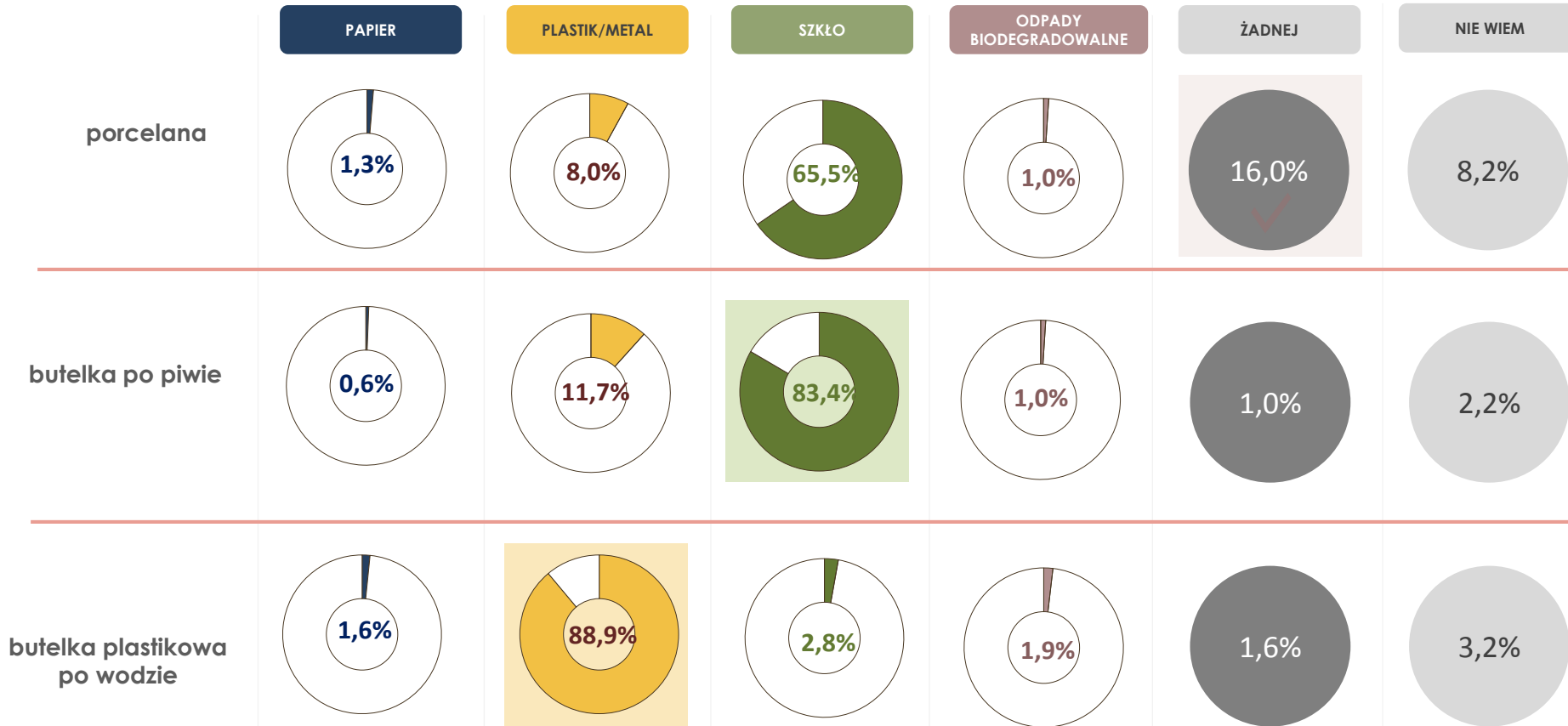
KATEGORIE PRZY SEGREGACJI ODPADÓW

P9. Do której kategorii przy segregacji śmieci zaliczyłby Pan(i) następujące odpady?

KATEGORIE PRZY SEGREGACJI ODPADÓW

P9. Do której kategorii przy segregacji śmieci zaliczyłby Pan(i) następujące odpady?

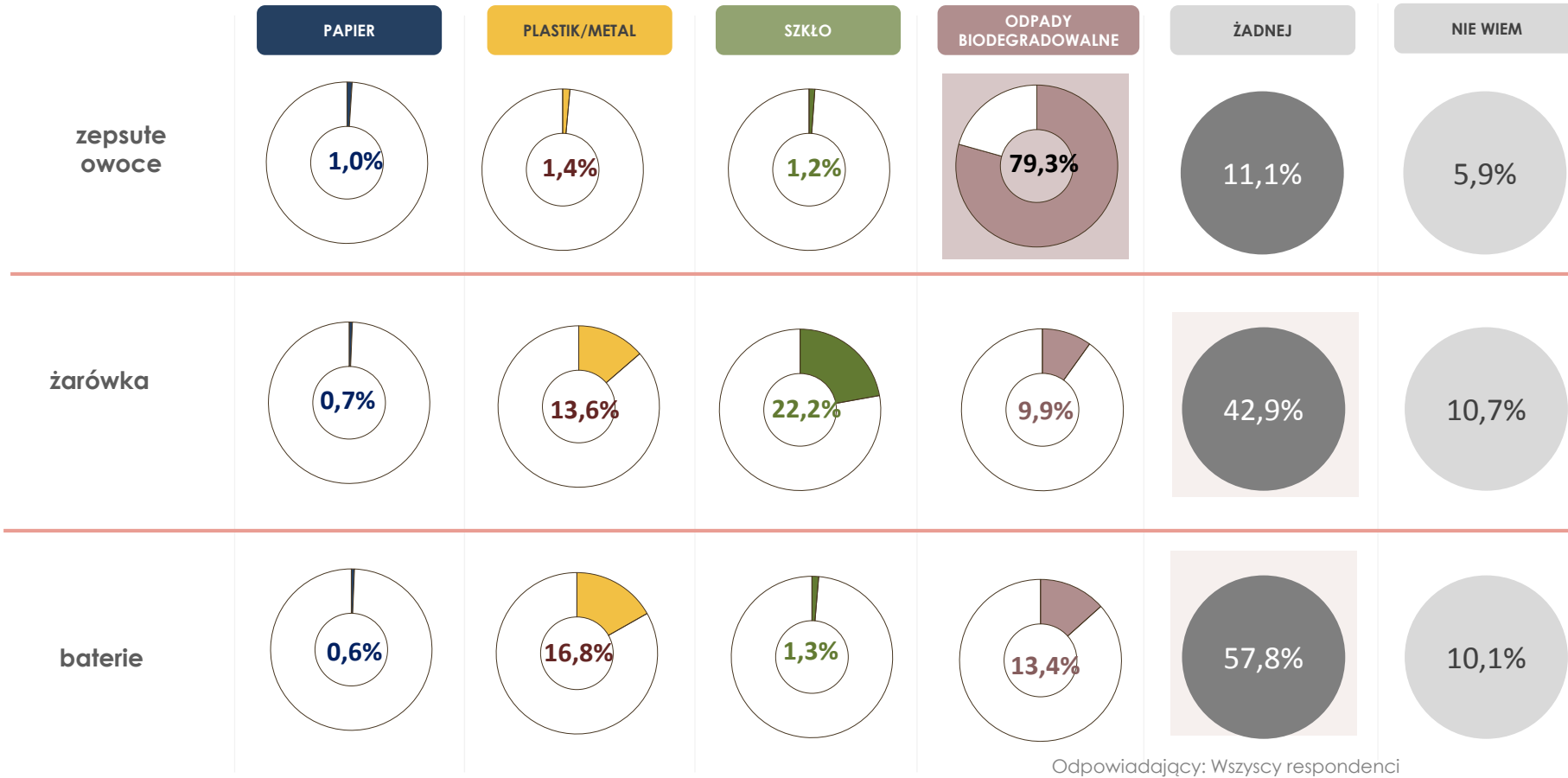

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

KATEGORIE PRZY SEGREGACJI ODPADÓW

P9. Do której kategorii przy segregacji śmieci zaliczyłby Pan(i) następujące odpady?

WŁAŚCIWA SEGREGACJA ODPADÓW

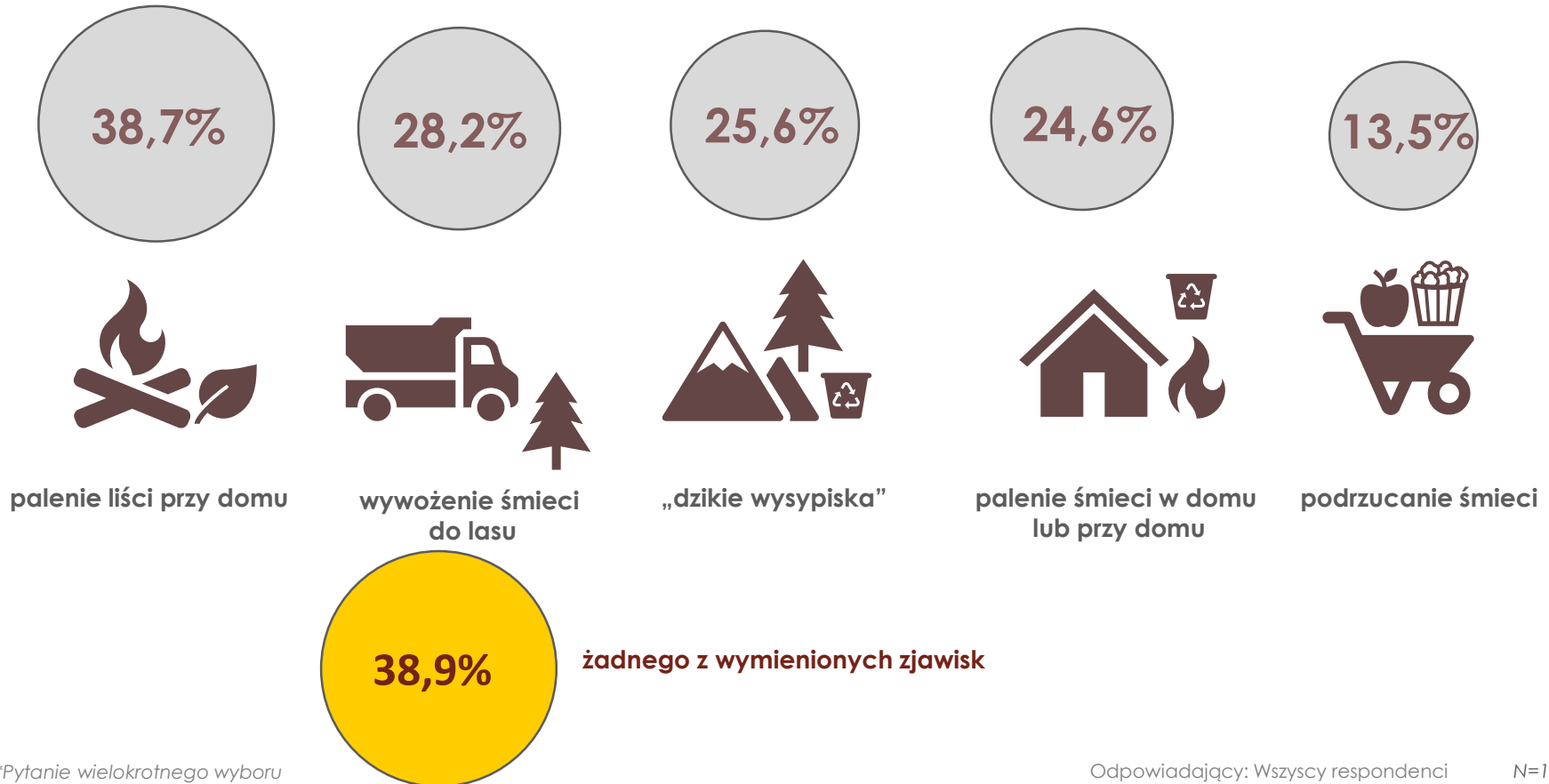
Czy Polacy potrafią właściwie kwalifikować poszczególne kategorie odpadów? Okazuje się, iż wytwarzane na co dzień odpady nie sprawiają im trudności, są natomiast takie odpady komunalne, których segregacja sprawia im problem. Najmniej trudności badani mieli

z właściwą kwalifikacją takich odpadów jak stare gazety (92,5% prawidłowych wskazań), puszki po konserwach (89,6%), plastikowa butelka po wodzie (88,9%) oraz puszka po napoju (87,3%).

- Więcej niż ośmiu na dziesięciu pytanych (83,4%) nie miało problemu z właściwym zakwalifikowaniem butelki po piwie do szkła (choć 11,7% wskazało w tym wypadku na pojemnik na plastik i metal), niemal tyle samo (79,3%) udzieliło prawidłowej odpowiedzi w przypadku zepsutych owoców (odpady biodegradowalne). W drugim przypadku więcej niż co dziesiąty respondent (11,1%) nie zakwalifikowałby ich do żadnej kategorii.
- Nieco więcej trudności sprawiły badanym baterie i zużyte żarówki. Oba te odpady powinny zostać wyrzucone do specjalnie ku temu wyznaczonych pojemników w miejscach odbioru np. szkołach, urzędach, sklepach/sklepach powyżej 25 m²/PSZOK–odpowiedzi takiej udzieliło odpowiednio 57,8% oraz 42,9%. Baterie natomiast 16,8% kwalifikowało do plastiku/metalu, 13,4% do odpadów biodegradowalnych (co może sugerować nieznanostwo tego pojęcia i posługiwanie się np. określeniem „mokre”). Z kolei 22,2% Polaków umieściłoby żarówkę w pojemniku na szkło, 13,6% w pojemniku na plastik/metal, a blisko 10% w miejscu na odpady biodegradowalne. W obu przypadkach więcej niż co dziesiąty pytany otwarcie przyznaje, iż nie zna poprawnej odpowiedzi.
- Największe problemy z właściwą segregacją sprawiają Polakom takie odpady jak kartony po mleku, odpady higieniczne, zanieczyszczona torebka foliowa i porcelana.
  - karton po mleku – trzech na dziesięciu pytanych (30,6%) kwalifikuje go do pojemnika na tworzywo sztuczne/metal, ponad połowa (52,1%) do pojemnika na papier, zaś 8,4% do żadnej z nich. Należy jednak mieć w tym miejscu na uwadze fakt, iż w różnych gminach przyjęto różny system segregacji odpadów i ta różnorodność odpowiedzi może być tym podyktowana;
  - odpady higieniczne – jedna trzecia badanych (33,6%) nie wyrzuciłaby ich do żadnego z wymienionych pojemników, 26,4% kwalifikuje je do odpadów biodegradowalnych, 15,1% do papieru. 14,3% przyznało, iż nie wie.
  - zanieczyszczona torebka foliowa – większość wyrzuciłaby ją do pojemnika na odpady z tworzyw sztucznych (69,4%), nie do pojemnika na odpady zmieszane (12,5%);
  - porcelana przez 65,5% badanych zostałaby umieszczona w pojemniku na szkło, przez 8% na plastik/metal. Prawidłowo kwalifikuje ją 16,0%, zaś 8,2% przyznaje, iż nie wie gdzie umieścić ten odpad.

OBECNOŚĆ ZJAWISK ZWIĄZANYCH Z ODPADAMI

P4. Czy w swojej najbliższej okolicy lub sąsiedztwie zauważył(a) Pan(i) kiedyś następujące zjawiska?

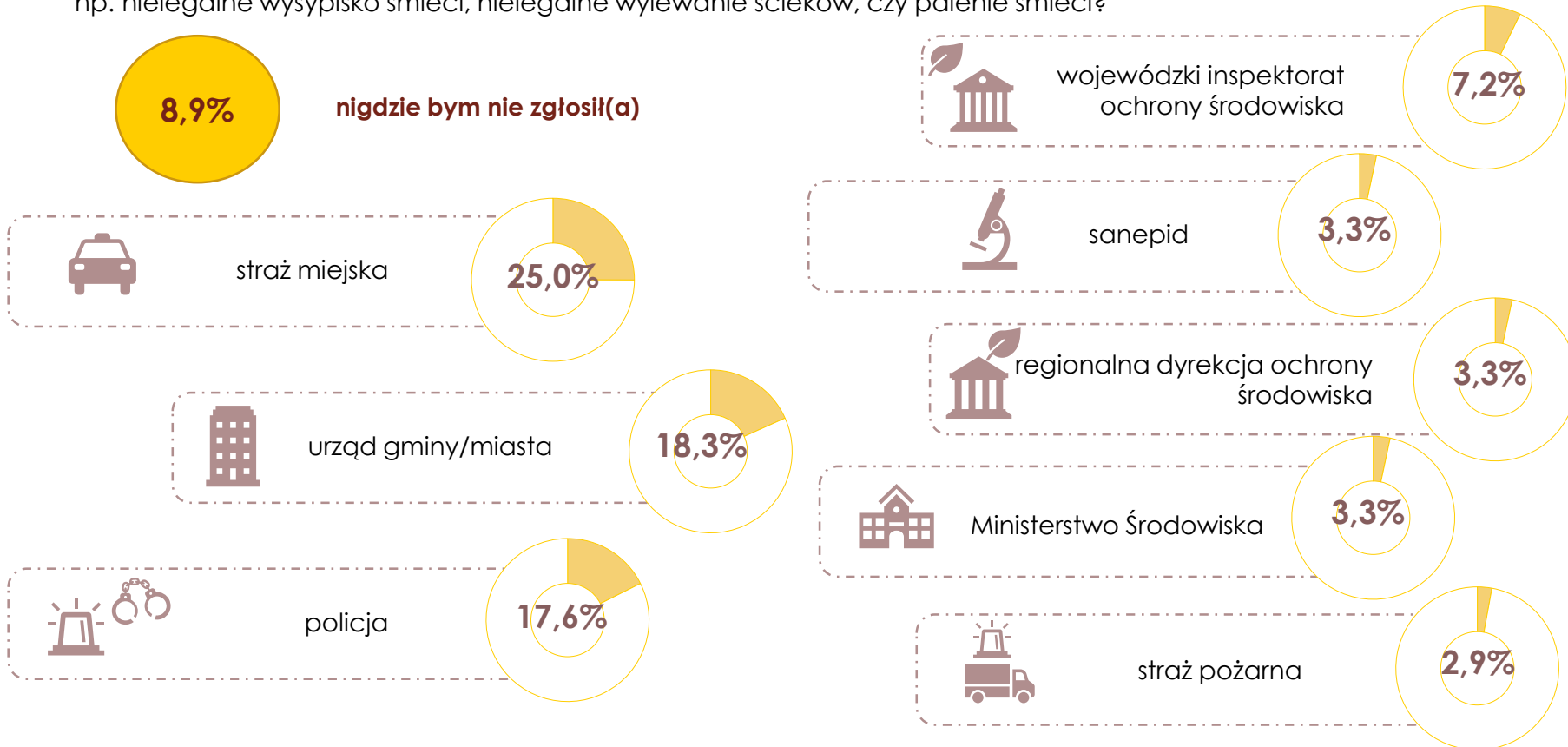
*Pytanie wielokrotnego wyboru

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

NAJCZĘSTSZE MIEJSCA ZGŁASZANIA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

P11. Gdzie w pierwszej kolejności zgłosił(a)by Pan(i) problemy związane z ochroną środowiska np. nielegalne wysypisko śmieci, nielegalne wylewanie ścieków, czy palenie śmieci?

*Na wykresie pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” (9,6%).

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

OBECNOŚĆ ZJAWISK ZWIĄZANYCH Z POZBYWANIEM SIĘ ODPADÓW

- Zapytano badanych o napotkanie w okolicy miejsca zamieszkania na różnego typu zjawisk związanych z pozbywaniem się odpadów. Najczęściej obserwowanym było palenie liści przy domu (38,7%), które częściej występowało na obszarach wiejskich (54,3%).
- Na drugim miejscu znalazło się wywożenie odpadów do lasu (28,2%), a na kolejnym – „dzikie wysypiska” (25,6%). Jedna czwarta badanych zaobserwowała palenie śmieci w domu lub przy domu (24,6%), zaś 13,5% zjawisko podrzucania odpadów sąsiadom.
- Blisko czterech na dziesięciu Polaków (38,95) nie zauważyło w swojej okolicy lub sąsiedztwie żadnego z powyższych zjawisk związanych z niewłaściwym pozbywaniem się odpadów. Częściej brak ten dotyczy miejscowości największych (powyżej 500 tys. mieszkańców), gdzie odsetek ten wyniósł 64,9%.

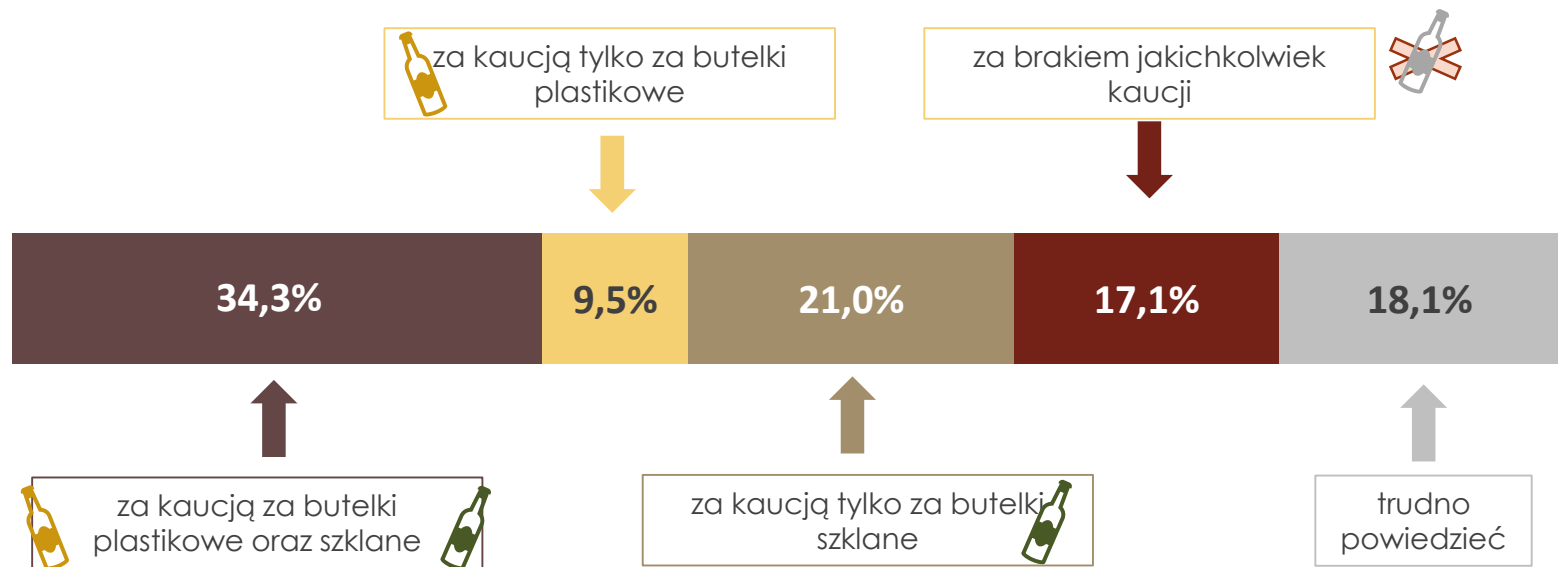
MIEJSCA ZGŁASZANIA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA

- Gdzie w pierwszej kolejności zgłoszono by problemy związane z ochroną środowiska? Okazuje się, że jedna czwarta Polaków w pierwszej kolejności poinformowałaby straż miejską (25,0%). Drugim miejscem interwencji byłby urząd miasta czy gminy (18,3%), a zaraz za nim – policja (17,6%).
- Nieco mniejszy odsetek badanych poinformowałby o tej kwestii wojewódzki inspektorat ochrony środowiska (7,2%). Po 3,3% respondentów za właściwy organ do informowania o wszelkich naruszeniach w kwestii ochrony środowiska uważa sanepid, regionalną dyrekcję ochrony środowiska oraz Ministerstwo Środowiska. 2,9% powiadomiłoby straż pożarną.
- 8,9% Polaków deklaruje, iż nigdzie nie zgłosiłoby tego typu naruszeń, a 9,6% nie wie, dokąd udałoby się z podobną skargą.

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

KAUCJA ZA BUTELKI PO NAPOJACH

P10. Co Pan(i) sądzi o wprowadzeniu kaucji za butelki po napojach?

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

KAUCJA ZA BUTELKI PO NAPOJACH

P10. Co Pan(i) sądzi o wprowadzeniu kaucji za butelki po napojach?

WIELKOŚĆ GOSP. DOMOWEGO		za kaucją za butelki plastikowe i szklane (w %)	za kaucją tylko za butelki plastikowe (w %)	za kaucją tylko za butelki szklane (w %)	za brakiem jakichkolwiek kaucji (w%)	trudno powiedzieć
	jednoosobowe gospodarstwo domowe		30,3	10,5	18,1	19,0
dwuosobowe gospodarstwo domowe bez dzieci		37,9	11,1	24,1	12,0	14,9
kilkuosobowe gospodarstwo domowe bez dzieci		20,9	7,7	20,2	22,8	28,4
gospodarstwo domowe z dzieckiem/dziećmi		36,1	7,7	20,8	19,6	15,8
WIELKOŚĆ MIEJSZCOWOŚCI	wieś	32,2	7,2	21,3	23,8	15,5
	miasto do 20 tys.	41,1	8,5	19,6	14,2	16,6
	miasto od 20 do 50 tys.	31,2	6,6	18,9	11,9	31,4
	miasto od 50 do 100 tys.	44,1	20,7	22,2	5,8	7,2
	miasto od 100 do 200 tys.	40,1	15,0	19,4	11,1	14,4
	miasto od 200 do 500 tys.	37,3	3,6	23,7	13,9	21,5
	miasto pow. 500 tys.	22,7	13,2	22,0	17,8	24,3

N=1009

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

POBIERANIE KAUCJI ZA BUTELKI

- Czy Polacy byliby w stanie zaakceptować wprowadzenie kaucji za butelki po napojach? Ponad jedna trzecia badanych deklaruje, iż jest za wprowadzeniem dodatkowej opłaty przy zakupie napojów zarówno w opakowaniach szklanych, jak i plastikowych (34,3%).
- Jedna piąta badanych (21,0%) zgadza się na kaucję, ale tylko na butelki szklane, zaś jedna dziesiąta (9,5%) tylko za butelki plastikowe.
- 17,1% respondentów jest przeciwnych wprowadzeniu jakichkolwiek dodatkowych opłat przy zakupie napojów, natomiast 18,1% nie ma w tej kwestii zdania (co może oznaczać uzależnienie odpowiedzi od zakładanej wysokości kaucji).

POBIERANIE KAUCJI ZA BUTELKI A WYBRANE CHARAKTERYSTYKI

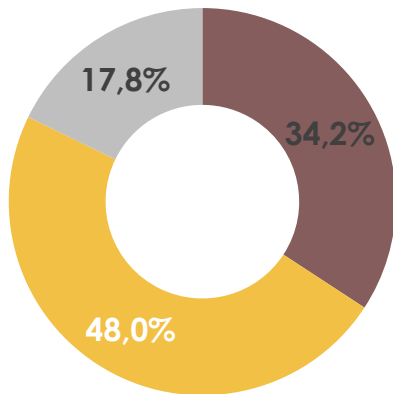
- Analiza odpowiedzi ze względu na wielkość gospodarstwa domowego pokazuje, iż najmniejszą skłonność do wprowadzenia kaucji za oba typy butelek po napojach wykazują osoby tworzące kilkuosobowe gospodarstwo domowe bez dzieci (20,9%). Tam też mamy do czynienia z największą grupą niezdecydowanych (28,5%). Dla porównania – w dwuosobowych gospodarstwach domowych bez dzieci odsetek aprobujących kaucję za butelki plastikowe oraz szklane wynosi 37,9%, w gospodarstwach domowych z dzieckiem/dziećmi – 36,1%).
- To w dwuosobowych gospodarstwach, gdzie nie ma dzieci odnotowuje się największą przychylność dla każdego z rozwiązań dotyczących kaucji i najniższy odsetek wskazań dla braku jakichkolwiek dodatkowych opłat (12,0%).
- Biorąc pod uwagę wielkość miejscowości – najmniejszy odsetek pozytywnie nastawionych do wprowadzenia kaucji za butelki szklane i plastikowe odnotowano w największych miastach (22,7%). Z kolei to na obszarach wiejskich jest największa grupa postulująca brak jakichkolwiek kaucji za butelki (23,8%).
- Płeć nie jest zmienną różnicującą powyższe kwestie, zaś w przypadku wieku najmłodsza grupa wiekowa (15-24 lata) jest najbardziej niezdecydowaną kategorią (31% dla odpowiedzi „trudno powiedzieć”).

ZMNIEJSZENIE ILOŚCI ODPADÓW

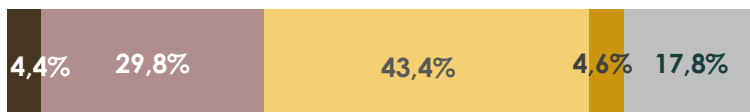
ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P13. Czy podejmuje Pan(i) działania by zmniejszyć ilość generowanych przez Pana(ią) odpadów?

OGÓŁEM

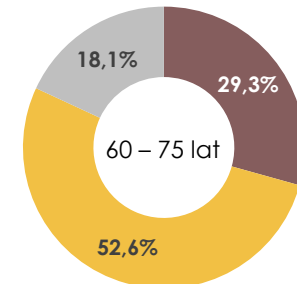
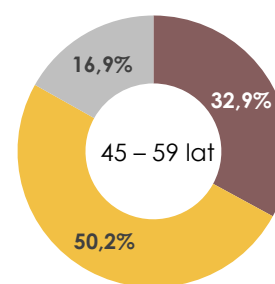
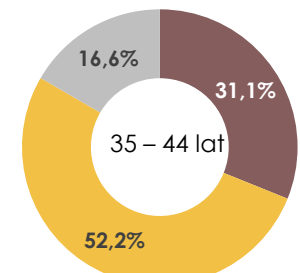
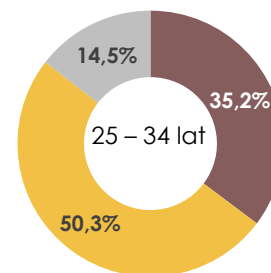
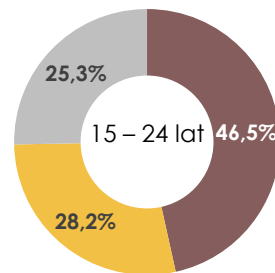

TAK NIE NIE WIEM

Zdecydowanie nie
 Raczej nie
 Raczej tak
 Zdecydowanie tak
 nie wiem rudno powiedzieć

WIEK

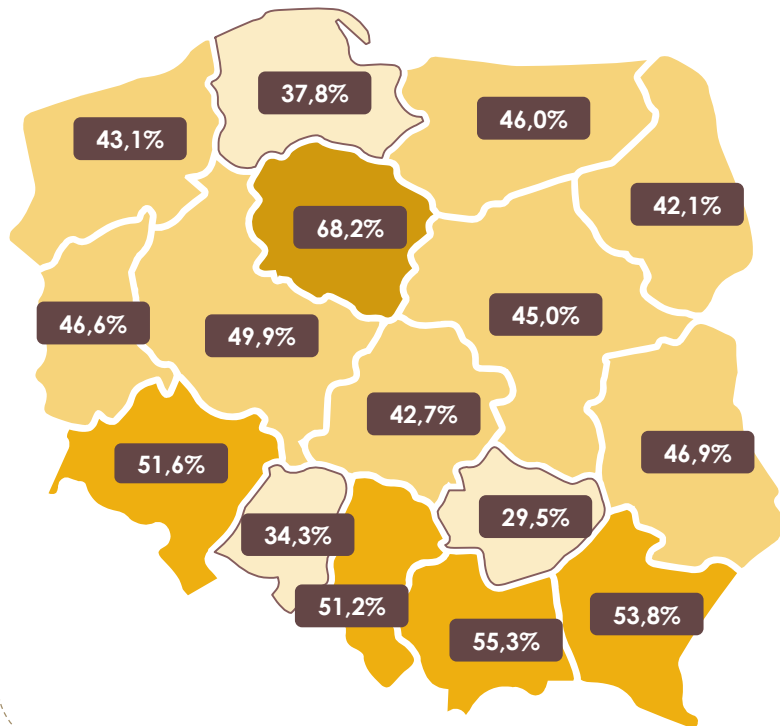
Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

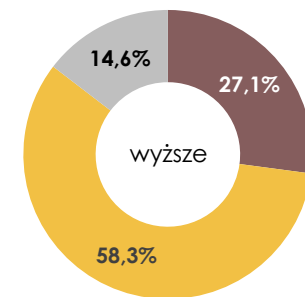
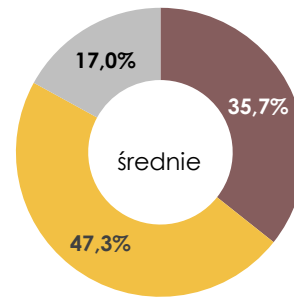
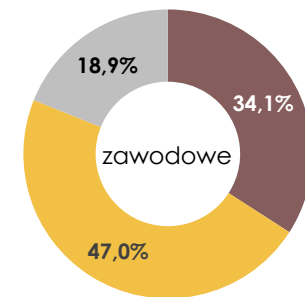
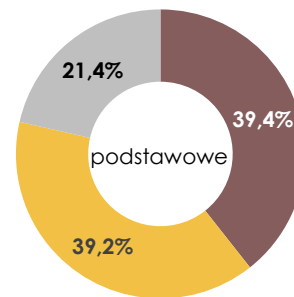
ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P13. Czy podejmuje Pan(i) działania by zmniejszyć ilość generowanych przez Pana(ią) odpadów?

WOJEWÓDZTWO

WYKSZTAŁCENIE

TAK NIE NIE WIEM

Odpowiadający: Wszyscy respondenci

N=1009

POWODY NIEMNIEJSZANIA ILOŚCI ODPADÓW

P14. Jaki jest główny powód, dla którego nie próbuje Pan(i) zmniejszyć ilości generowanych odpadów.

33,6%

nie wiem jak mogę zredukować ilość odpadów

33,4%

ilość wytwarzanych przeze mnie odpadów jest już **na minimalnym poziomie**

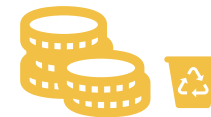
15,7%

jest to dla mnie **zbyt pracochłonne** - wymaga zbyt dużo czasu

10,4%

zmniejszenie ilości odpadów **nie jest** dla mnie **ważne**

6,9%

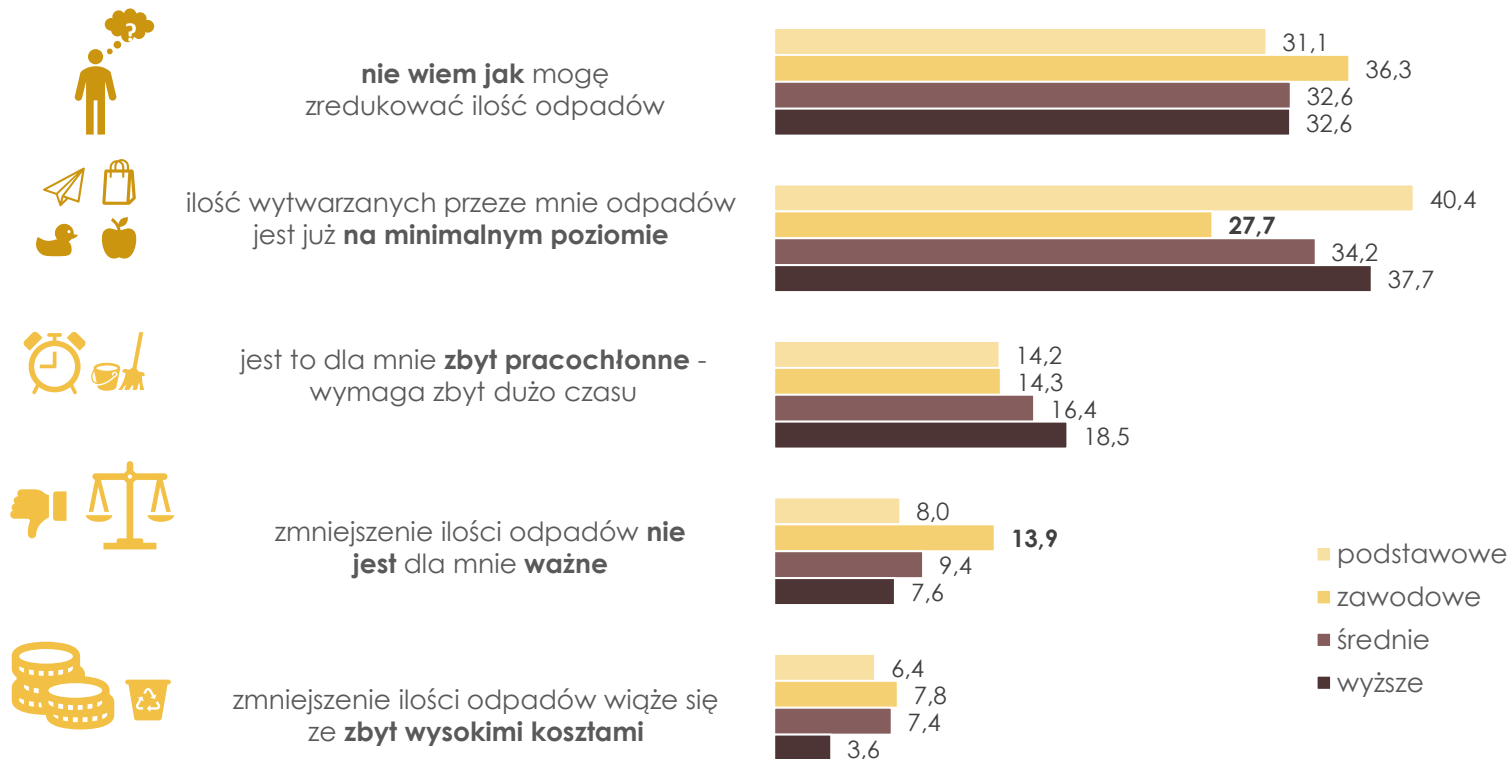
zmniejszenie ilości odpadów wiąże się ze **zbyt wysokimi kosztami**

Odpowiadający: Respondenci nie próbujący zmniejszyć ilości generowanych odpadów

N=526

POWODY NIEMNIEJSZANIA ILOŚCI ODPADÓW

P14. Jaki jest główny powód, dla którego nie próbuje Pan(i) zmniejszyć ilości generowanych odpadów.

Odpowiadający: Respondenci nie próbujący zmniejszyć ilości generowanych odpadów

N=526

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

- Niespełna połowa respondentów (48%) deklaruje, iż podejmuje działania związane ze zmniejszeniem ilości generowanych odpadów (w tym 43,4% wskazuje na odpowiedź „raczej tak”). Nieco ponad jedna trzecia (34,2%) przyznaje, że nie prowadzi tego typu aktywności (29,8% wskazań dla odpowiedzi „raczej nie”).
- Biorąc pod uwagę wiek – w najmłodszej grupie respondentów (15-24 lata) odnotowano najwyższy odsetek przyznających, iż nie podejmują oni kroków zmierzających do zmniejszenia ilości generowanych odpadów (46,5%) i najniższy deklarujących takie działania (28,2% w odniesieniu do ponad połowy w pozostałych grupach).
- Ze względu na rozproszenie terytorialne, uwagę zwracają województwa świętokrzyskie, opolskie i pomorskie, gdzie występuje najmniejsza dbałość o zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów (odpowiednio 29,5%, 34,3% i 37,8% wskazań pozytywnych). Z kolei najwyższy odsetek deklarujących podejmowanie prób zmniejszenia ilości generowanych odpadów zaobserwowano w województwie kujawsko-pomorskim (68,2%).
- To osoby legitymujące się wykształceniem wyższym w największym stopniu deklarują, iż podejmują działania minimalizujące ilość wytwarzanych przez siebie odpadów (58,3%). Najniższy odsetek wskazań pozytywnych odnotowano wśród osób posiadających wykształcenie podstawowe, gdzie odpowiedzi twierdzącej udzieliło czterech na dziesięciu pytanym (39,2%).

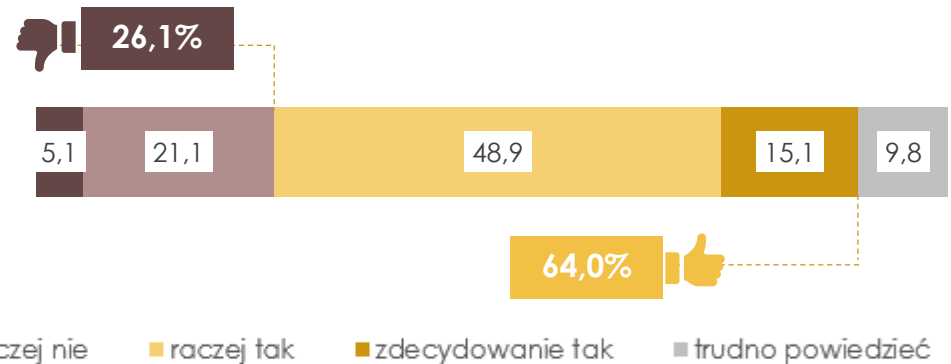
TRUDNOŚCI W ZWIĄZKU Z REDUKCJĄ ILOŚCI ODPADÓW

- W największym stopniu, zdaniem pytanym, za brak działań zmierzających do ograniczenia liczby odpadów odpowiadają brak wiedzy odnośnie tego, w jaki sposób można to osiągnąć (33,6%) oraz przekonanie, że ilość wytwarzanych odpadów jest już na minimalnym poziomie i nie może być niższa (33,4%). Jednocześnie opinia o niemożności większej redukcji odpadów najrzadziej pojawia się u osób z wykształceniem zawodowym (27,7%).
- Trudności w związku z redukcją ilości odpadów przysparzają również przekonanie, iż jest to pracochłonne i wymaga zbyt dużych nakładów czasowych (15,7%), brak przekonania o istotności problemu (nie jest to ważne dla 10,4% Polaków), a także poczucie, iż zmniejszenie ilości odpadów wiąże się ze zbyt wysokimi kosztami (6,9%).

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Unikam wytwarzania odpadów żywnościowych i innych rodzajów odpadów, kupując dokładnie to, co potrzebuję

■ zdecydowanie nie ■ raczej nie ■ raczej tak ■ zdecydowanie tak ■ trudno powiedzieć

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

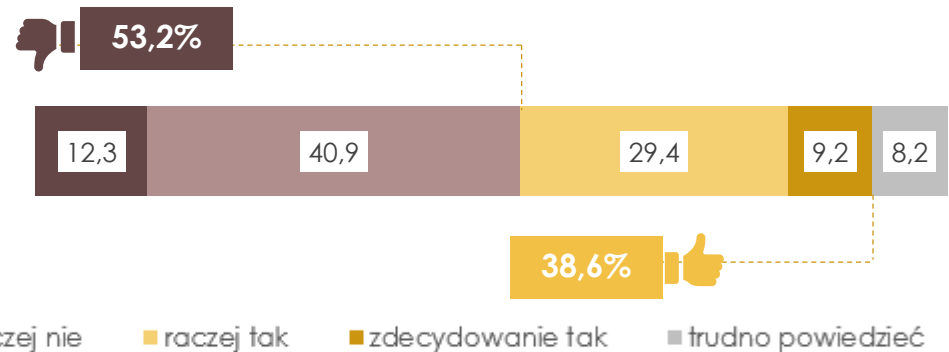
		NIE	TAK
OGÓŁEM		26,1	64,0
wiek	15-24 lata	31,5	54,1
wielkość miejscowości	miasto do 20 tys.	19,4	71,8
wykształcenie	podstawowe	31,3	56,4

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Robiąc zakupy, zwracam uwagę na oznaczenia związane z ekologią i środowiskiem

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

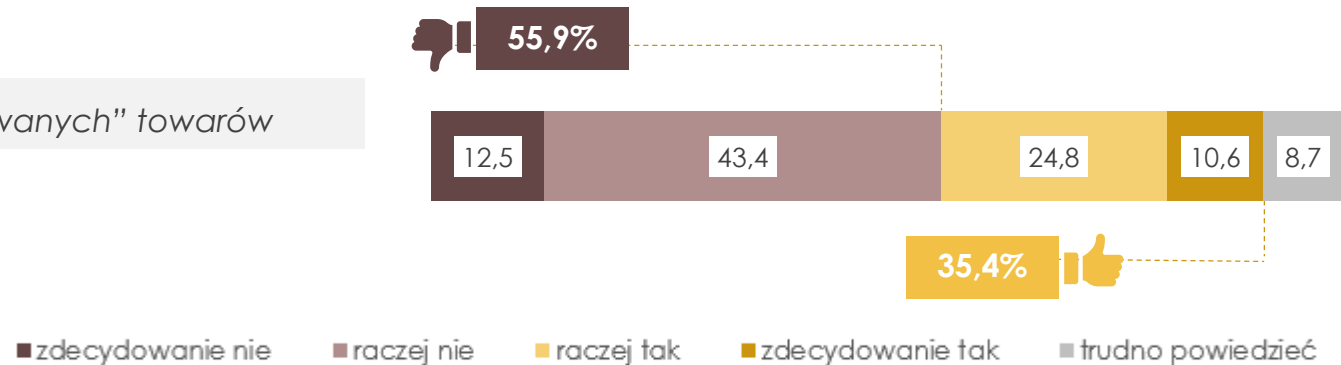
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		53,2	38,6
płeć	kobieta	50,1	42,4
wielkość miejscowości	miasto 100-200 tys.	41,8	51,8
wykształcenie	podstawowe	61,2	28,8
	wyższe	44,6	46,7

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Unikam zakupu „pakowanych” towarów

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

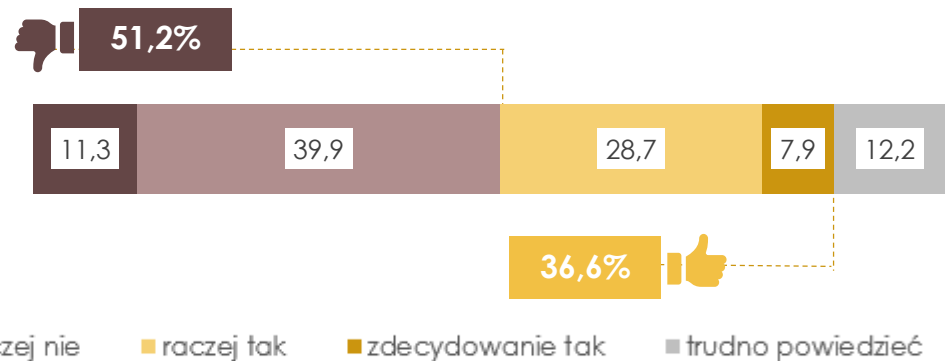
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		55,9	35,4
wielkość miejscowości	miasto 200-500 tys..	64,1	22,9
wykształcenie	podstawowe	62,1	30,0

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Robiąc zakupy, wybieram towary wyprodukowane w okolicy zamieszkania

■ zdecydowanie nie ■ raczej nie ■ raczej tak ■ zdecydowanie tak ■ trudno powiedzieć

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

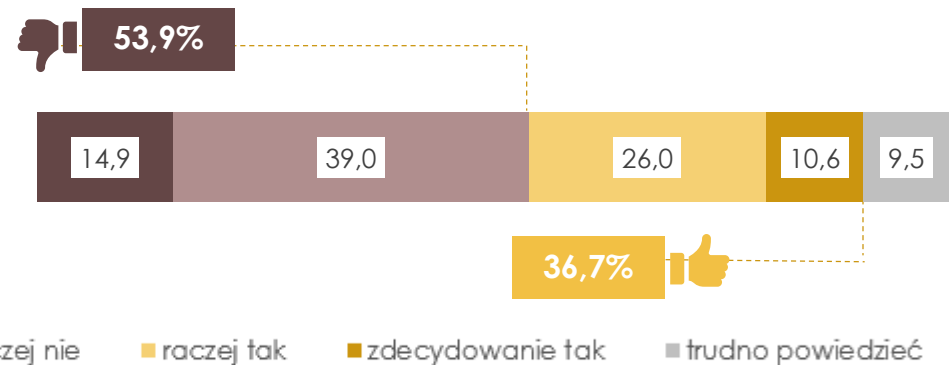
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		51,2	36,6
wiek	15-24 lata	61,2	24,5
	60-75 lat	44,8	46,3
wielkość miejscowości	miasto do 20 tys.	39,4	45,8
wykształcenie	zawodowe	46,1	42,6

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Podjąłem próbę powstrzymania otrzymywania „niechcianej” poczty

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

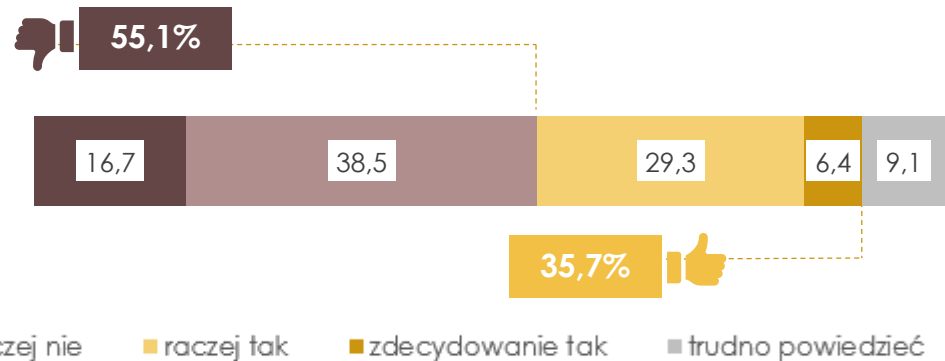
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		53,9	36,7
wykształcenie	wyższe	44,2	45,5

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Robiąc zakupy, kupuję produkty, które mają ekologiczne opakowania (np. posiadają tylko niezbędne opakowania lub nadające się do przetworzenia)

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

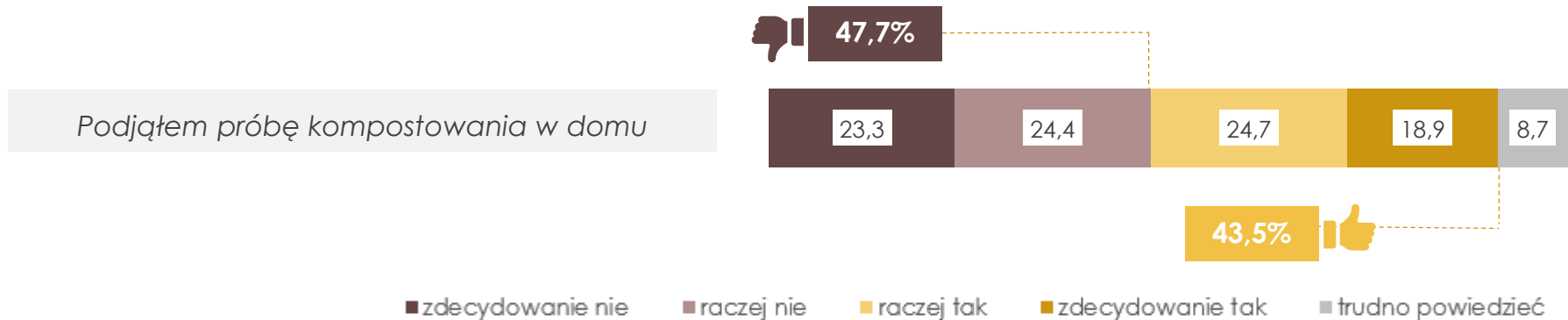
Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		55,1	35,7
wielkość miejscowości	miasto 50-99 tys.	68,5	27,3
	miasto 100-199 tys.	41,4	50,2
wykształcenie	wyższe	45,0	44,5

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

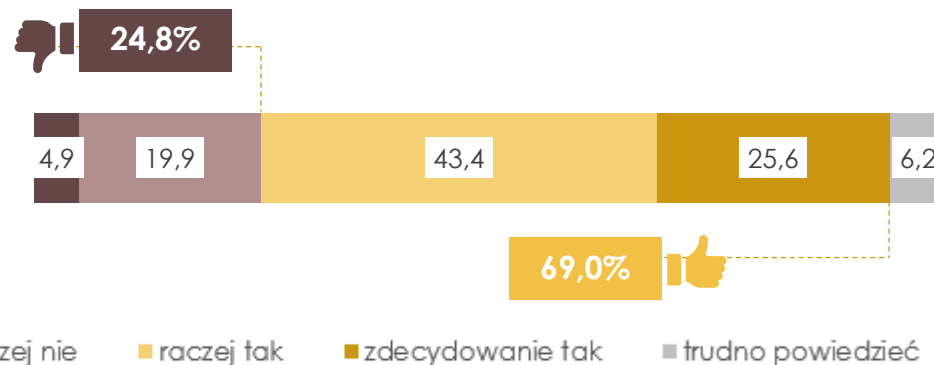
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		47,7	43,5
wielkość miejscowości	wieś	30,3	61,1
	miasto do 20 tys.	58,8	39,4
	miasto 20-50 tys.	53,1	35,4
	miasto 50-200 tys.	62,4	31,9
	miasto 100-200 tys.	48,1	40,5
	miasto 200-500 tys.	69,3	22,4
	miasto pow. 500 tys.	62,6	21,9

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Robiąc zakupy, korzystam z toreb wielokrotnego użytku (np. materiałowych, płóciennych)

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

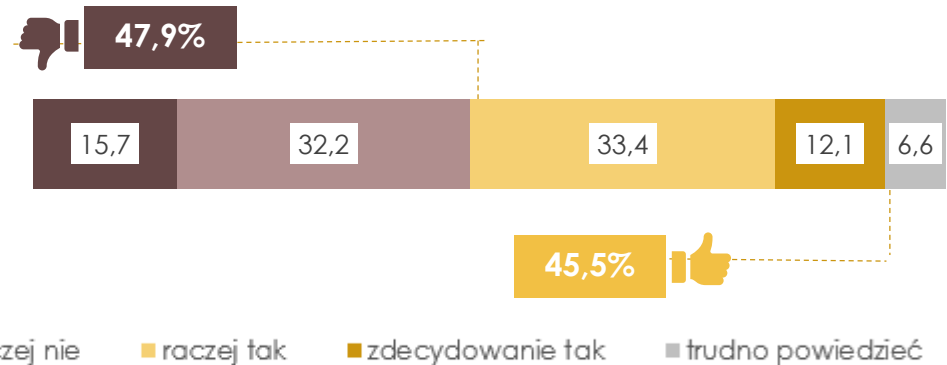
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		24,8	69,0
wielkość miejscowości	miasto 20-50 tys.	34,7	59,0
wykształcenie	podstawowe	33,1	60,9
gosp. domowe	jednoosobowe	34,0	57,8

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Używam baterii, które można ponownie naładować

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

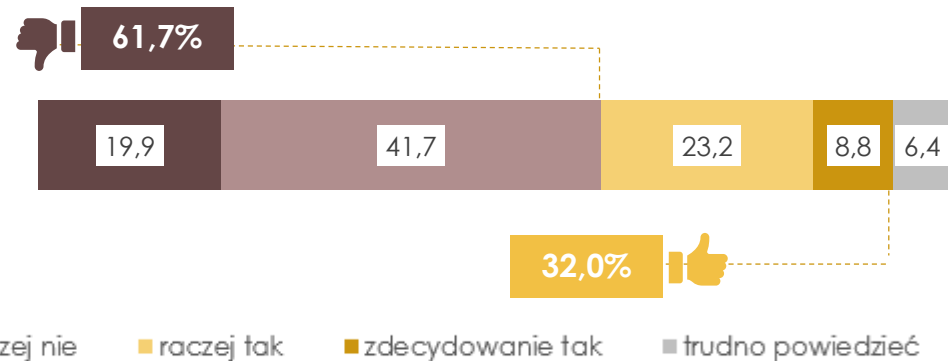
		NIE	TAK
OGÓŁEM		47,9	45,5
wielkość miejscowości	miasto 100-200 tys.	28,4	62,3
wykształcenie	podstawowe	57,9	36,2

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

*Unikam używania butelek bezwrotnych
(np. poprzez picie wody z kranu)*

■ zdecydowanie nie ■ raczej nie ■ raczej tak ■ zdecydowanie tak ■ trudno powiedzieć

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

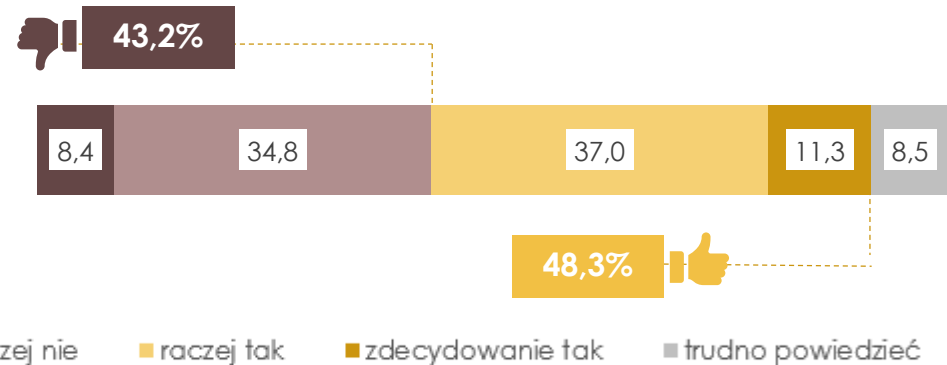
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		61,7	32,0
wielkość miejscowości	miasto 50-99 tys.	71,8	27,4
	miasto 100-199 tys.	43,7	47,3
gosp. domowe	jednoosobowe	51,5	38,9

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Robiąc zakupy, staram się unikać produktów jednorazowych, nietrwałych

■ zdecydowanie nie ■ raczej nie ■ raczej tak ■ zdecydowanie tak ■ trudno powiedzieć

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

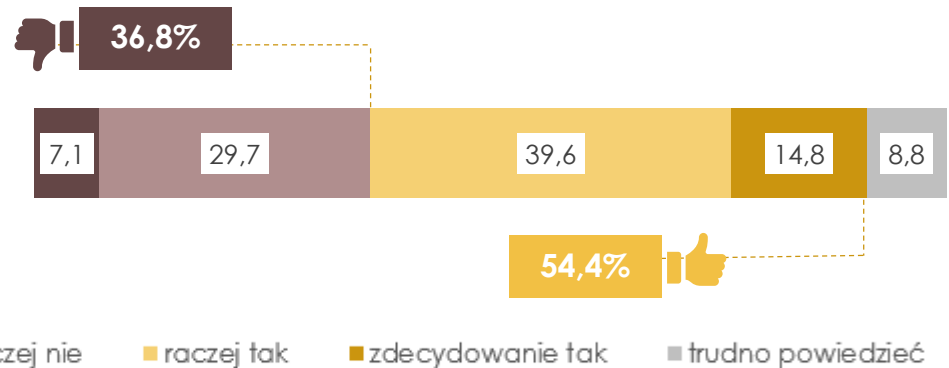
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		43,2	48,3
wielkość miejscowości	wieś	40,1	52,5
	miasto do 20 tys.	38,0	54,8
	miasto 20-50 tys.	49,9	35,9
	miasto 50-200 tys.	59,0	38,4
	miasto 100-200 tys.	31,4	59,0
	miasto 200-500 tys.	53,3	34,0
	miasto pow. 500 tys.	40,1	52,5

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Oddaję albo sprzedaję przedmioty do ponownego wykorzystania

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

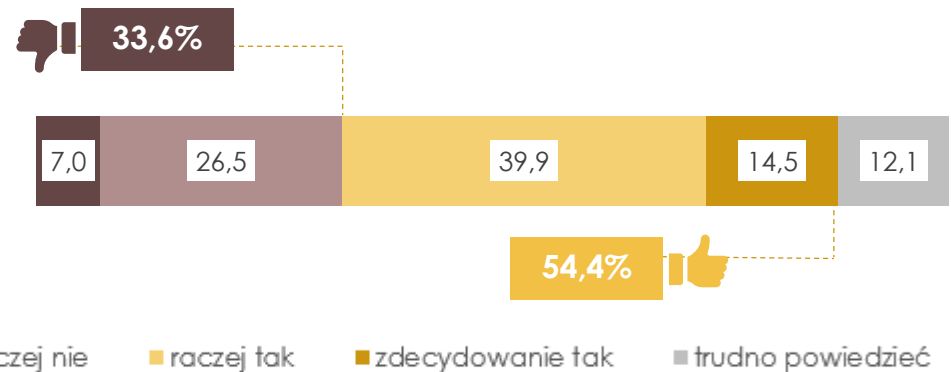
Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		36,8	54,4
gosp. domowe	kilkuosobowe bez dzieci	47,4	46,1
wykształcenie	podstawowe	45,0	46,5

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

P12. Odczytam teraz Pani/Panu kilka stwierdzeń dot. zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów domowych. Proszę powiedzieć na ile Pani/Pan zgadza się z następującym stwierdzeniem:

Zepsute urządzenia staram się naprawiać a nie zastępować nowymi

■ zdecydowanie nie ■ raczej nie ■ raczej tak ■ zdecydowanie tak ■ trudno powiedzieć

Odpowiadający: Wszyscy respondenci N=1009

Z UWAGI NA WYBRANE ZMIENNE (%):

Z pominięciem odpowiedzi „nie wiem”

		NIE	TAK
OGÓŁEM		33,6	54,4
wielkość miejscowości	miasto 100-200 tys.	22,2	66,5
gosp. domowe	kilkuosobowe bez dzieci	42,2	47,3

UNIKAM WYTWARZANIA ODPADÓW ŻYWNOŚCIOWYCH I INNYCH RODZAJÓW ODPADÓW, KUPUJĄC DOKŁADNIE TO, CO POTRZEBUJĘ

Stwierdzenie to zyskało poparcie aż 64% pytanym, przy czym prawie połowa (48,9%) wyraziła umiarkowane przekonanie w tej kwestii. Do zaniechania tego typu praktyk przyznaje się 26,1% Polaków. Rzadziej działania te podejmują osoby w wieku 15-24 lata (54,1%) i z wykształceniem podstawowym (56,3%), częściej – mieszkający w miastach do 20 tys. osób (71,8%).

ROBIĄC ZAKUPY, ZWRACAM UWAGĘ NA OZNACZENIA ZWIĄZANE Z EKOLOGIĄ I ŚRODOWISKIEM

Ponad połowa Polaków przyznaje, iż nie zwraca uwagi na oznaczenia produktów dotyczące ich ekologicznego pochodzenia oraz przyjazności dla środowiska (53,2%). Niespełna czterech na dziesięciu pytanym podejmuje takie działania (38,6%), przy czym co dziesiąty (9,2%) zdecydowanie zwraca uwagę na etykiety. Marginalnie częściej robią to kobiety (42,4%), osoby z wyższym wykształceniem (46,7%) i mieszkający w miastach od 100 do 200 tys. mieszkańców (51,4%).

UNIKAM ZAKUPU „PAKOWANYCH” TOWARÓW

Unikanie zakupu pakowanych towarów to praktyka stosowana przez nieco ponad jedną trzecią badanych (35,4%). Ponad połowa Polaków (55,9%) nie dąży natomiast do wybierania towarów bez opakowania w celu minimalizacji ilości odpadów. Zakupu pakowanych towarów w najmniejszym stopniu unikają osoby z wykształceniem podstawowym (30%)

ROBIĄC ZAKUPY, WYBIERAM TOWARY WYPRODUKOWANE W OKOLICY ZAMIESZKANIA

Połowa Polaków (51,2%) nie przywiązuje wagi do tego czy kupowane towary wytwarzane są w okolicy miejsca zamieszkania. Zakup lokalnych produktów to kwestia istotna dla 36,6% badanych, przy czym dla 7,9% jest ona zdecydowanie ważna. Nieco większą wagę przywiązują do niej osoby starsze (60+) – 46,3%, żyjący w miastach do 20 tys. mieszkańców (45,8%) i z wykształceniem zawodowym (42,6%).

PODJAŁEM PRÓBĘ POWSTRZYMANIA OTRZYMYWANIA „NIECHCIANEJ” POCZTY

Czy badani walczą ze zjawiskiem niechcianej poczty? Próbę powstrzymania jej podjęło 36,7% pytanym, zaś ponad połowa 53,9% nie poczyniła podobnych kroków związanych z powstrzymaniem niechcianej korespondencji. Częściej decydują się na ten zabieg osoby z wyższym wykształceniem (45,5%).

ROBIĄC ZAKUPY, KUPUJĘ PRODUKTY, KTÓRE MAJĄ EKOLOGICZNE OPAKOWANIA

Ekologiczność opakowania (tj. opakowania, które posiadają tylko niezbędne opakowania lub nadające się do przetworzenia) to czynnik, na który przy robieniu zakupów zwraca uwagę 36,7% pytaných. Nie ma ona znaczenia dla 53,9%. Nieco większą wagę przywiązują do niego osoby z wyższym wykształceniem (44,5%).

PODJAŁEM PRÓBĘ KOMPOSTOWANIA W DOMU

Zgodnie z deklaracjami, próbę kompostowania w domu podjęty więcej niż cztery na dziesięć osób (43,5%), przy czym 18,9% zdecydowanie zgadza się z tym stwierdzeniem. Częściej próbę tę podejmowano na wsi (61,1%), najrzadziej w największych miastach (ok. 20%).

ROBIĄC ZAKUPY, KORZYSTAM Z TOREB WIELOKROTNEGO UŻYTKU (NP. MATERIAŁOWYCH, PŁÓCIENNYCH)

Jedną z bardziej powszechnych praktyk jest stosowanie materiałowych czy płóciennych toreb wielokrotnego użytku. Na zakupy zabiera je ze sobą 69% Polaków, zdecydowanie wypowiada się w tej kwestii co czwarty (25,6%), co może świadczyć o regularności tego działania. Na krok ten rzadziej decydują się osoby w jednoosobowych gospodarstwach domowych (57,8%).

UŻYWAM BATERII, KTÓRE MOŻNA PONOWNIE NAŁADOWAĆ

Odsetek Polaków stosujących „akumulatorki”, tj. baterie, które można ponownie naładować wynosi 45,5%, co oznacza podobny rozkład pomiędzy podejmujących takie działanie i rezygnujących z tej czynności. Rzadziej decydują się na takie działanie osoby z wykształceniem podstawowym (nieco ponad jedna trzecia – 36,2%).

UNIKAM UŻYWANIA BUTELEK BEZZWROTNYCH (NP. POPRZEZ PICIE WODY Z KRANU)

Polacy przyznają, iż rzadko unikają używania butelek bezwrotnych celem ochrony środowiska. Do stosowania takiej praktyki (np. poprzez picie wody z kranu) przyznaje się 32% badanych, 61,7% nie podejmuje podobnych działań. Wśród praktykujących takie rozwiązanie znalazło się nieco więcej respondentów z jednoosobowych gospodarstw (38,9%).

ROBIĄC ZAKUPY, STARAM SIĘ UNIKAM PRODUKTÓW JEDNORAZOWYCH, NIETRWAŁYCH

Nieco większy jest odsetek Polaków starających się unikać produktów jednorazowych, nietrwających podczas codziennych zakupów niż tych, dla których trwałość nie ma większego znaczenia (48,3% w odniesieniu do 43,2%).

ODDAJĘ ALBO SPRZEDAJĘ PRZEDMIOTY DO PONOWNEGO WYKORZYSTANIA

Ponad połowa Polaków stara się oddawać przedmioty do ponownego wykorzystania lub sprzedawać rzeczy, których już nie używa (54,4%). Brak zgody z tym stwierdzeniem deklaruje więcej niż jedna trzecia (36,8%), nieco częściej kilkuosobowe gospodarstwa domowe bez dzieci (47,4%) i osoby z podstawowym wykształceniem (45%).

ZEPSUTE URZĄDZENIA STARAM SIĘ NAPRAWIAĆ A NIE ZASTĘPOWAĆ NOWYMI

Podobny odsetek co oddających/sprzedających przedmioty odnotowano w przypadku naprawy zepsutych urządzeń. Zamiast wyrzucać, 54,5% podejmuje próbę ich naprawy zanim zastąpi zepsuty sprzęt nowym. Tu również rzadziej obserwuje się podobne działanie w kilkuosobowych gospodarstwach domowych bez dzieci (42,2% wskazań negatywnych).

PODSUMOWANIE

Dwa najczęściej podejmowane przez Polaków działania proekologiczne to stosowanie toreb wielokrotnego użytku oraz unikanie wytwarzania odpadów poprzez zakup tylko potrzebnych produktów (kolejno 69% i 64%). Ponad połowa deklaruje również naprawę zepsutych urządzeń przed zakupem nowych oraz ponowne wykorzystanie odpadów poprzez ich oddawanie czy sprzedaż niepotrzebnych rzeczy (po 54,4%).

Wszystkie poruszane stwierdzenia uzyskały aprobatę więcej niż trzech na dziesięciu pytanych, przy czym najmniej powszechną praktyką okazało się unikanie używania butelek bezwrotnych, na przykład poprzez picie wody z kranu, które uzyskało 32,0% wskazań.

PODSUMOWANIE

SEGREGACJA ODPADÓW W GOSPODARSTWIE

W ponad połowie polskich gospodarstw domowych odpady segregowane są regularnie (53,2%). W 26,6% gospodarstw domowych odpady nie są segregowane, zaś 17,2% Polaków deklaruje, iż rozdziela odpady sporadycznie.

Najwięcej trudności (niezależnie od tego czy w domu segreguje się odpady, czy też nie) wiąże się z brakiem wystarczającej ilości miejsca w domu (22,7%). Trudności przysparza Polakom również brak odpowiednich pojemników w okolicy miejsca zamieszkania (18,6%) oraz czynniki wewnętrzne takie jak brak chęci (16,4%) oraz czasu (14,8%).

SEGREGACJA POSZCZEGÓLNYCH ODPADÓW

Do wyznaczonego miejsca/pojemnika najczęściej wyrzucane bądź zanoszone są odpady z tworzyw sztucznych, szkło oraz metal (kolejno 74,6%, 73,4% i 71,1%), a w dalszej kolejności makulatura (67,1%) i zużyte baterie (50,2%).

Do pojemnika na odpady zmieszane trafiają najczęściej odpady organiczne (78,6%). Ponad połowa Polaków deklaruje, iż nie wyrzuca sprzętu RTV i AGD ani odpadów wielkogabarytowych, czekając na wyznaczenie właściwego miejsca (55,2% i 52,5%).

PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Znajomość miejsca zlokalizowania PSZOKu w najbliższej okolicy deklaruje co trzeci pytany (31,1%), przy czym 78,3% spośród wiedzących o PSZOK kiedykolwiek oddała tam jakąś rzecz.

Najczęściej oddawany jest do punktu zużyty sprzęt RTV i AGD, odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony samochodowe (odpowiednio: 31,4%, 25,6%, 24,7%). Niewielki odsetek (4,6%) napotkał na problemy z oddaniem odpadów do PSZOK.

WIEDZA NA TEMAT SEGREGACJI ODPADÓW

Jedną kwestią jest chęć segregacji odpadów, inną zaś ich właściwa kategoryzacja. Większość Polaków nie ma problemów z poprawnym sortowaniem gazet (92,5% poprawnych wskazań), puszek czy plastikowych butelek (blisko 90%).

Największe trudności sprawia natomiast społeczeństwu właściwe zakwalifikowanie takich codziennych odpadów jak karton po mleku (co może być też wynikiem różnie przyjętych zasad segregacji w gminach), odpady higieniczne (przez 26,4% uważane za biodegradowalne), zanieczyszczone torebki foliowe (12,5% poprawnie wskazuje na osobny pojemnik) oraz porcelana (65,5% błędnie kwalifikuje do szkła).

ZJAWISKA ZWIĄZANE Z POZBYWANIEM SIĘ ODPADÓW

Blisko czterech na dziesięciu Polaków (38,95) nie zauważyło w swojej okolicy lub sąsiedztwie żadnego ze zjawisk związanych z niewłaściwym pozbywaniem się odpadów.

Podobny odsetek (38,7%) wskazał na palenie liści przy domu. Na kolejnych miejscach znalazły się takie nielegalne praktyki jak wywożenie odpadów do lasu (28,2%) oraz „dzikie wysypiska” (25,6%).

REAKCJA NA PROBLEMY ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM

W obliczu napotkania na problemy związane z ochroną środowiska, 8,9% Polaków nie zgłosiłoby potrzeby interwencji.

Wśród pozostałych, pierwszym organem, który zostałby poinformowany o problemie byłaby straż miejska (25,0% wskazań). W pierwszej trójce miejsc, do których skierowano by zgłoszenie, byłby również urząd miasta czy gminy (18,3%) oraz policja (17,6%).

POBIERANIE KAUCJI ZA BUTELKI

Więcej niż jedna trzecia Polaków (34,3%) aprobuje wprowadzanie kaucji za butelki plastikowe oraz szklane, zaś 17,1% jest przeciwna wprowadzeniu dodatkowych opłat.

Większą przychylnością społeczeństwa cieszy się kaucja za butelki szklane niż plastikowe (21% w porównaniu do 9,5%).

ZMNIEJSZANIE ILOŚCI ODPADÓW

Blisko połowa badanych deklaruje, iż prowadzi działania zmierzające do redukcji ilości wytwarzanych odpadów (48%), zaś 34,2% przyznaje, iż nie podejmuje takich kroków.

Najważniejszym powodem, dla którego nie podejmowane są takie starania jest brak wiedzy na temat możliwych sposobów ograniczania ilości odpadów (58,3%). 33,4% badanych wskazuje natomiast na przekonanie, iż nie da się już zminimalizować ilości wytwarzanych odpadów.

Wnioskiem w tym zakresie jest potrzeba dalszej edukacji społeczeństwa w zakresie ograniczenia wytwarzania odpadów.

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Najczęściej podejmowane działania proekologiczne to stosowanie toreb wielokrotnego użytku oraz unikanie wytwarzania odpadów poprzez zakup tylko potrzebnych produktów (kolejno 69% i 64%). Ponad połowa (po 54,4%) deklaruje również naprawę zepsutych urządzeń oraz ponowne wykorzystanie odpadów poprzez ich oddanie czy sprzedaż.

GOSPODARKA ODPADAMI

Dziękujemy za uwagę!